

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ขลิบทอง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ชวาลวุฒ ไชยนิวติ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดต่าง ๆ ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ในการทำวิทยานิพนธ์นี้จนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ในสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ทุกท่านที่ให้ความรู้อันเป็นประโยชน์ยิ่งในการศึกษาและดำเนินการวิทยานิพนธ์ และคุณไกรฤกษ์ ดวงคงทอง ผู้จัดการสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ที่ให้คำชี้แนะในการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการสนับสนุนกำลังใจจากคุณนภพร วิเศษสิงห์ และคุณณิชภัทร วิเศษสิงห์ ที่คอยให้กำลังใจและให้การช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ ขอมอบแด่คุณพ่อมานิษฐ์ วิเศษสิงห์ คุณแม่อัมพร วิเศษสิงห์ และสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ทุกท่าน

วรพจน์ วิเศษสิงห์

สิงหาคม 2547

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแฉะ จำกัด
จังหวัดชุมพร

ผู้วิจัย นายวรพจน์ วิเศษสิงห์ ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) อาจารย์ที่ปรึกษา

(1) รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ขลิบทอง (2) รองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแฉะ จำกัด จังหวัดชุมพร 2) ระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแฉะ จำกัด จังหวัดชุมพร 3) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแฉะ จำกัด จังหวัดชุมพร

ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแฉะ จำกัด จำนวน 295 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์จัดเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และวิเคราะห์ข้อมูลสถิติโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 58.01 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและสมรสแล้ว มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมดเฉลี่ย 4.51 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.94 คน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 23.90 ปี มีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 41.10 ไร่ จำนวนหุ้นที่ถือไว้กับสหกรณ์เฉลี่ย 999.40 หุ้น มีรายได้เฉลี่ย 278,522.72 บาท รายได้ในภาคเกษตรเฉลี่ย 213,330.17 บาท มีรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 74,831.92 บาท มีหนี้สินสหกรณ์เฉลี่ย 128,812.45 บาท มีหนี้สินธนาคารเฉลี่ย 234,086.17 บาท มีหนี้สินกลุ่ม/กองทุนอื่นเฉลี่ย 20,971.11 บาท มีหนี้สินญาติพี่น้องเฉลี่ย 143,333 บาท มีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 41.10 ไร่ นอกจากนี้เป็นสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแฉะจำกัดแล้ว ร้อยละ 40.3 เข้าเป็นกลุ่มสมาชิก ช.ก.ส. สำหรับตำแหน่งทางสังคมพบว่า เป็นกรรมการสหกรณ์ร้อยละ 6.4

ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแฉะ จำกัด จังหวัดชุมพร ในระดับมาก สำหรับการดำเนินงานแต่ละเรื่องสมาชิกระบุว่ามีความพึงพอใจเรียงลำดับจากค่ามากไปน้อย ดังนี้ คือ ด้านธุรกิจรับฝากเงิน ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ ด้านธุรกิจรวมกันขาย ด้านธุรกิจสินเชื่อ ด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิก ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ฯ และด้านการศึกษาอบรม ทั้งนี้สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจในระดับปานกลางด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน

นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า มีปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานระดับน้อยที่สุด สำหรับการดำเนินงานแต่ละเรื่องสมาชิกระบุว่ามีความพึงพอใจเรียงลำดับจากค่าน้อยไปมาก ดังนี้ ด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ฯ ด้านธุรกิจรวมกันขาย ด้านธุรกิจการรับฝากเงิน . ด้านการศึกษาอบรม ด้านธุรกิจสินเชื่อ ด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิก และด้านธุรกิจรวมกันซื้อ

คำสำคัญ สหกรณ์นิคม

Thesis title: SATISFACTION OF THE MEMBERS ON AN OPERATION OF TASAE LAND SETTLEMENT COOPERATIVES LIMITED IN CHUMPHON PROVINCE.

Researcher: Mr. Worrapot Visesingh; **Degree:** Master of Agriculture (Agricultural Extension); **Thesis advisors:** (1) Dr. Jinda Khlibthong, Associate Professor; (2) Bumpen Keowan, Associate Professor; **Academic year:** 2003

ABSTRACT

The objectives of this research were to (1) Study the basis of personality, economies and social of the Nikhom Tasae Limited's Members in Chumphon. (2) The level of Members' satisfaction towards management of the Tasae Cooperative Limited. (3) Problems and obstacles of the cooperative operation.

The population and data gathered by an interview, was completed by 295 members of the Tasae Cooperative Limited. The tools were obtained by an individual interviewing. Analyzing the data by used the SPSS software. Moreover, the statistical methods were analyzed by percentage, mean, maximum and minimum, and standard deviation.

Major findings from the studying were almost members are men, which average 58.01 years old. The status is married and education finished from primary school. The average of household members is 4.51 household labour is 2.94. The average duration of the member is 23.90. Average land own by the member is 41.10 acre. The average of the cooperative sharing is 999.40. Average income 278,522.72 baht, which was the agricultural in coming sectors, is 213,330.17 and the other income was 74,831.92. The average of the cooperative debting is 128,812.45 baht. The average of bank's debting is 234,086.17 baht. Debt from group another fund average 20,971.11 baht. Debt from relationship average 143,333 baht. Except they were be client of the Tasae cooperative limited, 40.3% of them was client of BAAC, position in social 5.4%.

Based on case study found that overall members satisfaction toward management of the cooperative limited. Good results were observed in areas of depository, selling, buying, loan businesses, welfare management and training. However, major findings from the studying found that the problem of management which made the members are not satisfied as the rate of return, welfare, depository business, training, loan sector and member's meeting.

Keywords: Land Settlement Cooperatives.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
ความหมายของสหกรณ์	6
ขบวนการสหกรณ์	7
สหกรณ์นิคม	9
นิคมสหกรณ์ท่าแซะ จำกัด	16
แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	18
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การวัดตัวแปรและเกณฑ์การวัด	31
การทดสอบแบบสัมภาษณ์	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม	33
ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด	43
ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด	53
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปการวิจัย	63
อภิปรายผล	65
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	75
ก แบบสัมภาษณ์	76
ประวัติผู้วิจัย	89

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงจำนวนสมาชิกสหกรณ์ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	30
ตารางที่ 4.1 ส่วนบุคคล	33
ตารางที่ 4.2 ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์	36
ตารางที่ 4.3 ระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์	37
ตารางที่ 4.4 จำนวนพื้นที่ถือครอง	38
ตารางที่ 4.5 จำนวนหุ้นและจำนวนแรงงาน	39
ตารางที่ 4.6 รายได้ของครัวเรือนในปี 2546	40
ตารางที่ 4.7 หนี้สินของครอบครัว	41
ตารางที่ 4.8 สถานภาพทางสังคม	42
ตารางที่ 4.9 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านธุรกิจสินเชื่อ	43
ตารางที่ 4.10 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ	45
ตารางที่ 4.11 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านธุรกิจรวมกันขาย	46
ตารางที่ 4.12 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านธุรกิจรับฝากเงิน	47
ตารางที่ 4.13 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านการศึกษาอบรม	48
ตารางที่ 4.14 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิก	49
ตารางที่ 4.15 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์	50
ตารางที่ 4.16 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านผลตอบแทนต่อหุ้น และเงินเฉลี่ยคืน	51
ตารางที่ 4.17 สรุประดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ในด้านต่าง ๆ	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านธุรกิจเงินเชื่อ	53
ตารางที่ 4.19 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ	54
ตารางที่ 4.20 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านธุรกิจรวมกันขาย	55
ตารางที่ 4.21 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านธุรกิจการรับฝากเงิน	56
ตารางที่ 4.22 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านการศึกษาอบรม	57
ตารางที่ 4.23 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิก	58
ตารางที่ 4.24 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์	59
ตารางที่ 4.25 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน	60
ตารางที่ 4.26 สรุปปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ในด้านต่าง ๆ	61
ตารางที่ 4.27 ข้อเสนอแนะของสมาชิก	62

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	3
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์	8
ภาพที่ 2.2 แสดงการเกิด “ความพึงพอใจ” ของบุคคล	21

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้เริ่มมีแนวคิดที่จะนำวิธีการสหกรณ์เข้ามาแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของราษฎรในราวปลายรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์หลังจากการศึกษารูปแบบสหกรณ์ต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศแล้วเห็นว่าสหกรณ์หาทุนไร้พหุไฟเซิน ของประเทศเยอรมันเหมาะสมที่สุดกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย จึงได้จัดตั้งสหกรณ์แห่งแรกขึ้นที่จังหวัดพิษณุโลก มีชื่อว่า “สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้” จัดทะเบียนเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 ตรงกับรัชกาลที่ 6 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สหกรณ์จัดตั้งขึ้นในระยะแรกเป็นสหกรณ์หาทุนขนาดเล็กระดับหมู่บ้านมีสมาชิกเฉลี่ยสหกรณ์ละ 25 ครอบครัว การจัดตั้งสหกรณ์ในสมัยนั้นนับว่าประสบความสำเร็จสมความมุ่งหมาย รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายสนับสนุนการจัดตั้งสหกรณ์หาทุนอย่างแพร่หลายและต่อมาได้สนับสนุนให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปัจจุบันประเภทสหกรณ์แบ่งกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2516) ออกตามความพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 สามารถแบ่งสหกรณ์ออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์การประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ (สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2545: 1)

สำหรับสหกรณ์ประเภทสหกรณ์นิคมเกิดขึ้นในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว อันเป็นช่วงระยะเวลาแห่งการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศและเป็นระยะเวลาที่สหกรณ์กำลังมีบทบาทหน้าที่สำคัญ ในการแก้ปัญหาค่าความทุกข์ยากของราษฎรมีทั้ง 3 รูปแบบ คือ 1. รูปแบบสหกรณ์เช่าซื้อที่ดิน 2. รูปแบบสหกรณ์นิคม 3. รูปแบบสหกรณ์เช่าซื้อที่ดิน ซึ่งรูปแบบสหกรณ์ราชการเช่าซื้อที่ดินนั้น จัดตั้งครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2487 ในท้องที่อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ปัจจุบันมีในท้องที่ 8 จังหวัด พื้นที่โครงการ 89,309 ไร่ รูปแบบสหกรณ์นิคม จัดตั้งครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2480 ในท้องที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยอาศัยพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่ พุทธศักราช 2480 ปัจจุบันมีสหกรณ์นิคมในท้องที่ 20 จังหวัด พื้นที่โครงการ 3,169,700 ไร่ อีกรูปแบบก็คือ รูปแบบสหกรณ์การเช่าที่ดินจัดตั้งครั้งแรกในท้องที่

อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยอาศัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2517 ปัจจุบันมีในท้องที่ 17 จังหวัด พื้นที่โครงการ 1,688,394 ไร่ (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2532: 4)

สำหรับการดำเนินงานของสหกรณ์ที่ผ่านมา ได้ประสบกับปัญหาอุปสรรคหลายด้าน อาทิเช่น สมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในอุดมการณ์ของสหกรณ์ สมาชิกขาดจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของสหกรณ์ ขาดความร่วมมือของสมาชิกในการนำผลผลิตมาขายให้กับสหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกมีหนี้สินกับสหกรณ์เกรงว่าสหกรณ์จะหักหนี้สินของตนเองขาดแรงจูงใจในเรื่องราคาซื้อขายผลผลิต เนื่องจากเอกชนรับซื้อในราคาที่สูงกว่าสหกรณ์ และให้ราคาบวกสำหรับค่าขนส่งราคาซื้อขายผลผลิตไม่ได้ตามมาตรฐาน เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ นำผลผลิตไปขายตรงกับโรงงาน ทำให้อำนาจต่อรองของสหกรณ์ต่ำกว่าที่ควร สมาชิกสหกรณ์ที่ได้รับเอกสารสิทธิ์แล้วสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองจึงไม่ต้องพึ่งพาสหกรณ์ ดังนั้นหากสามารถทำให้สมาชิกเกิดพึงพอใจในการให้บริการของสหกรณ์ได้มากที่สุด ความร่วมมือก็จะตามมา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ในที่สุด

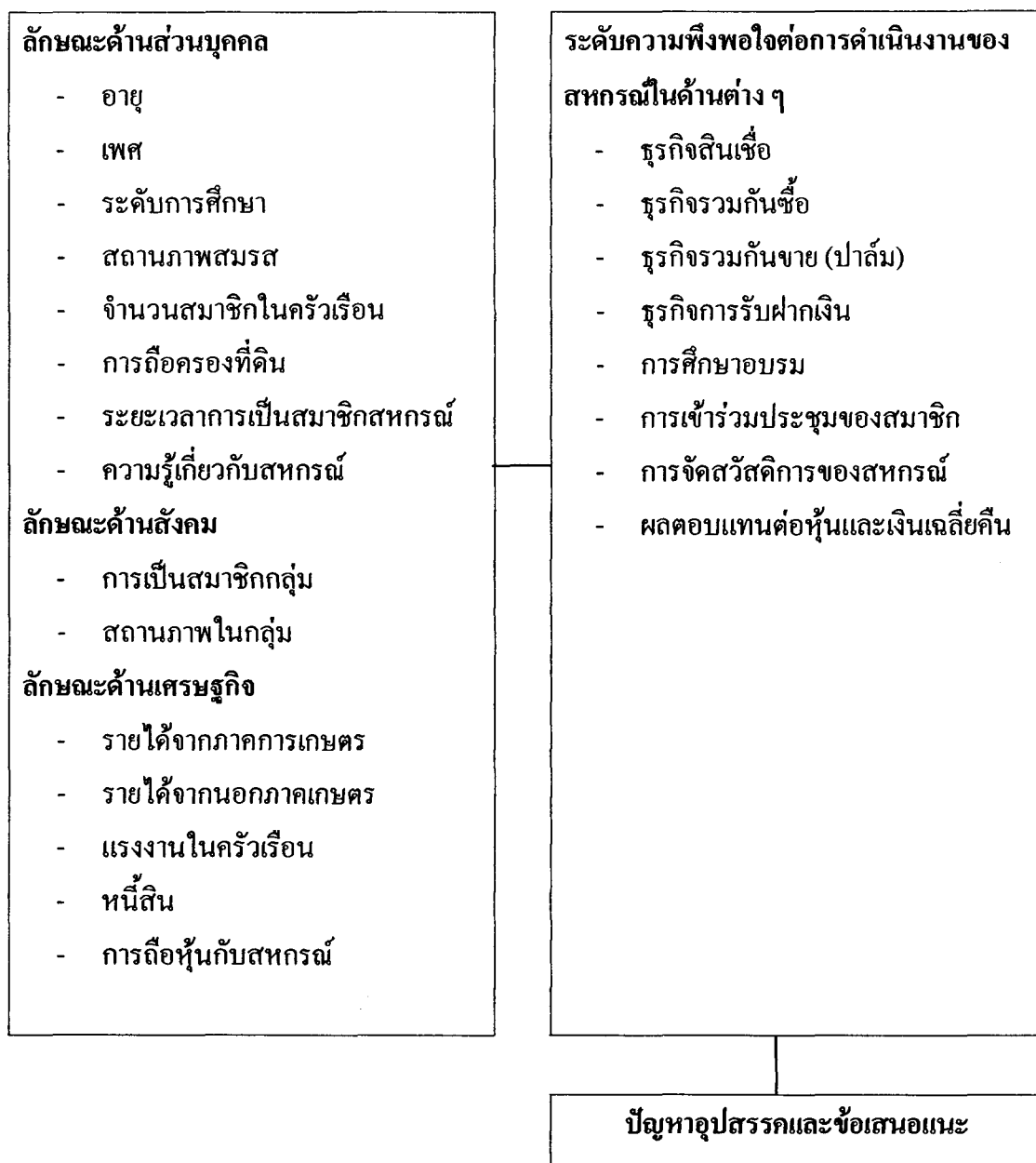
สืบเนื่องมาจากปี พ.ศ. 2532 สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ได้เกิดประสบภัยธรรมชาติพายุเกย์ ซึ่งสร้างความเสียหายต่อธุรกิจของสหกรณ์เป็นจำนวนมากจนกระทั่งได้มีการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ทำให้ธุรกิจการดำเนินงานของสหกรณ์ประสบความสำเร็จ จนกระทั่งได้รับรางวัลโล่พระราชทานรางวัลดีเด่นประเภทสหกรณ์นิคม เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2539 และได้รับรางวัลโล่สหกรณ์มีผลงานดีเด่นระดับภาคใต้ ประเภทสหกรณ์นิคม ปี พ.ศ. 2539 ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร เพื่อที่จะนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมอื่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 ลักษณะพื้นฐานด้านส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร
- 2.2 ระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร
- 2.3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมาชิกในการดำเนินงานสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกที่มีสถานภาพการเป็นสมาชิกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปที่ทำธุรกิจปาล์มเท่านั้น เพื่อให้สมาชิกมีประสบการณ์ที่แท้จริงในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สหกรณ์นิคม หมายถึง สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ที่จัดตั้งในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

5.2 สมาชิกสหกรณ์นิคม หมายถึง บุคคลซึ่งมีสถานภาพเป็นสมาชิกที่ได้จดทะเบียนของสหกรณ์ท่าแซะ จำกัด แต่ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาสมาชิกที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1,117 ราย

5.3 คณะกรรมการดำเนินงาน หมายถึง คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด

5.4 ฝ่ายจัดการ หมายถึง ฝ่ายจัดการของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด

5.5 การดำเนินงานของสหกรณ์นิคม หมายถึง การให้บริการแก่สมาชิกตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรวมกันซื้อ ธุรกิจรวมกันขาย ธุรกิจการรับฝากเงิน การศึกษาอบรม การเข้าร่วมประชุมของสมาชิก การจัดสวัสดิการของสหกรณ์ ผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน

5.6 ธุรกิจสินเชื่อ หมายถึง การให้สินเชื่อของสหกรณ์เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์กู้ยืมไปใช้จ่ายในการผลิตและการขายผลผลิตทางการเกษตร

5.7 ธุรกิจรวมกันซื้อ หมายถึง การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การเกษตรและสินค้า เครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาจำหน่ายให้กับสมาชิก

5.8 ธุรกิจรวมกันขาย (ปาล์ม) หมายถึง การรวบรวมผลผลิตการเกษตร(ปาล์ม) โดยจัดส่งแก่โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

5.9 การรับฝากเงิน หมายถึง การส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์รู้จักการออมทรัพย์ โดยจะรับฝากเงินจากสมาชิก

5.10 การศึกษาอบรม หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับด้านหลักและวิธีการสหกรณ์

5.11 การเข้าร่วมประชุมของสมาชิก หมายถึง การเข้าร่วมประชุมในกิจกรรมแต่ละครั้งตามที่กำหนด

5.12 การจัดสวัสดิการของสหกรณ์ หมายถึง สิทธิผลประโยชน์ที่สมาชิกควรจะได้รับจากสหกรณ์

5.13 ผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน หมายถึง ผลตอบแทนจากการทำธุรกิจกับ สหกรณ์

5.14 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ของสมาชิกทั้ง สภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การถือครองที่ดิน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกและความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์

5.15 สถานภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้จากภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร แรงงาน ในครัวเรือน หนี้สิน การถือหุ้นกับสหกรณ์

5.16 สถานภาพทางสังคม ได้แก่ การเข้ากลุ่มสมาชิกและการเป็นกรรมการบริหารกลุ่ม ต่าง ๆ

5.17 ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ที่เกี่ยวข้องกับผลที่ได้รับจากการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ฯ ซึ่งความพึงพอใจนี้วัดจากการระบุ ความรู้สึกของสมาชิกที่ระบุว่า ความพึงพอใจมากที่สุด ความพึงพอใจมาก ความพึงพอใจปานกลาง ความพึงพอใจน้อย และความพึงพอใจน้อยที่สุด

5.18 พื้นที่ทำการเกษตร หมายถึง พื้นที่ทั้งหมดนับเป็นจำนวนไร่ซึ่งสมาชิกใช้ทำการ เกษตรในปีที่ให้ข้อมูล

5.19 ลักษณะการถือครองพื้นที่ทำการเกษตร หมายถึง ลักษณะการถือครองพื้นที่ทำการ เกษตรของสมาชิก ได้แก่ ที่ดินซึ่งรัฐจัดสรรให้ และที่ดินของตนเองที่อยู่นอกเขตจัดสรรนิคม

5.20 ระยะเวลาการเป็นสมาชิก หมายถึง เริ่มระยะเวลา 5 ปีที่สมาชิกสมัครเข้าเป็น สมาชิก สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด

5.21 แรงงานในภาคการเกษตร หมายถึง จำนวนงานในครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลที่ สามารถปฏิบัติงานในการทำงานการเกษตรได้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการดำเนินงานและฝ่ายจัดงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมสหกรณ์ได้มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมและสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไป ใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนในการส่งเสริมสหกรณ์ ตลอดจนพัฒนาการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์นิคมต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์
นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ได้ทบทวนวรรณกรรมในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ความหมายของสหกรณ์
2. ขบวนการสหกรณ์
3. สหกรณ์นิคม
4. นิคมสหกรณ์ท่าแซะ จำกัด
5. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของสหกรณ์

คำว่า “สหกรณ์” (Cooperative) ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 4 ให้ความหมายของสหกรณ์ไว้ว่า หมายถึง คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันและได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

สหกรณ์ คือคณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันและต้องจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เป็นของสมาชิก บริหาร โดยสมาชิกและเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิก ทั้งนี้เพื่อสร้างสรรค์ และปรับปรุงการประกอบสัมมาอาชีพและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ส่งผลให้ประเทศชาติมีการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคมและประชาธิปไตยด้วยวิธีการสหกรณ์ ซึ่งยึดหลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นวิธีการในการดำเนินงาน (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2542: 3)

สะอาด แก้วเกษ (2546: 4) กล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตรัสว่า สหกรณ์ มาจากคำ สห และ กรณ คือการกระทำร่วมกัน

สะอาด แก้วเกษ (2546: 4) กล่าวว่า ท่านพุทธทาสภิกขุ ให้ความหมายว่า สหกรณ์ คือ ความสามัคคี ความสามัคคีคือสหกรณ์

ระอาค แก้วเกษ (2546: 4) กล่าวว่า ความหมายของสหกรณ์ที่กำหนดโดยองค์การ ไอแอล โอ ในปี 2509 บอกว่าเป็นสมาคมของบุคคลหลาย ๆ คน (ซึ่งมีปัญหาทางเศรษฐกิจ) ต่างสมัครใจที่จะมารวมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจ โดยการก่อตั้งองค์การธุรกิจ ที่มี การควบคุมแบบประชาธิปไตย ร่วมลงทุนกันอย่างเสมอภาคและยอมรับการเสี่ยงภัย และ ผลประโยชน์ทางธุรกิจอย่างยุติธรรม

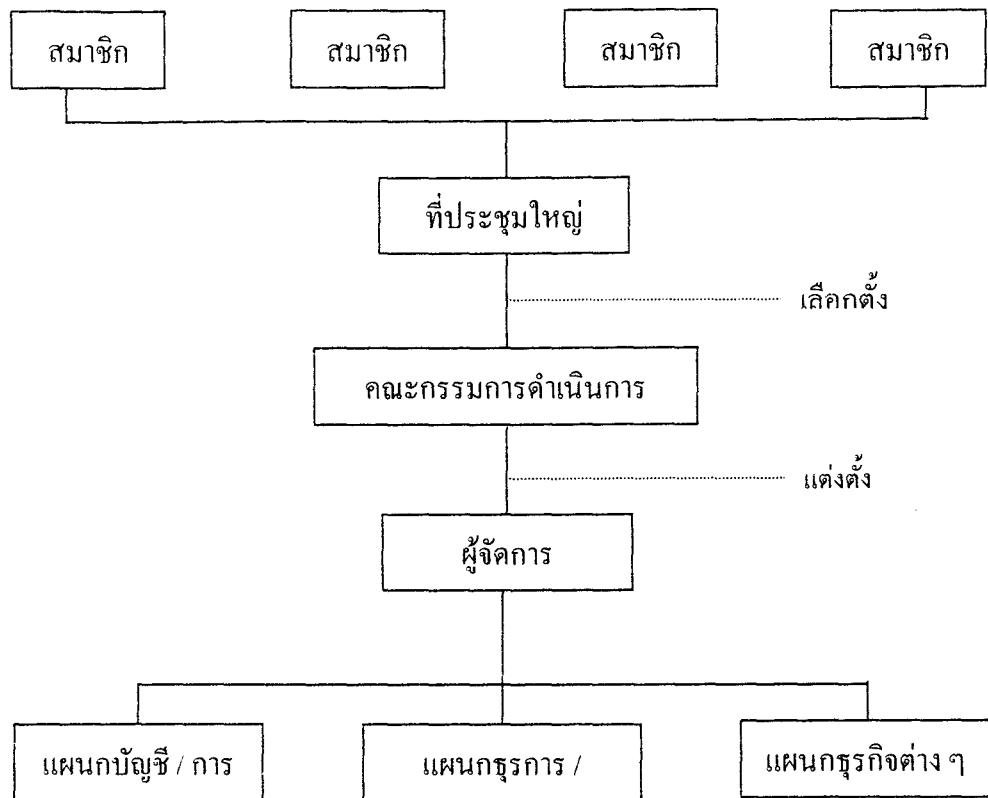
เลนิน (อ้างใน ระอาค แก้วเกษ 2546: 4) ได้กล่าวว่า สหกรณ์คือ การรวมเศรษฐกิจของ เกษตรกรเข้ามารวมเป็นกลุ่มเป็นก้อนเป็นหมู่คณะ เพื่อดำเนินการผลิต การตลาดและใช้เครื่องจักร กลและเครื่องมือในการเกษตรอื่น ๆ ร่วมกันและยอมรับว่าสหกรณ์เป็นเซลล์หนึ่งของสังคมนิยม

2. ขบวนการสหกรณ์

คือ การทำงานแบบสหกรณ์ ประกอบด้วย สมาชิก กลุ่มสมาชิก กรรมการสหกรณ์ กรรมการบริหารสหกรณ์ และฝ่ายจัดการทำธุรกิจ โดยเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจในระดับภูมิภาคหรือ ระดับประเทศได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

2.1 โครงสร้างการดำเนินงาน

จากการบริหารงานของสหกรณ์ ทั้ง 6 ประเภท จะยึดหลักเดียวกัน คือ บริหารงาน โดยสมาชิก สมาชิกทุก ๆ คน จะเลือกตัวแทน ซึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการดำเนินการ” จากที่ประชุม ใหญ่ คณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารงานให้สหกรณ์โดยจัดจ้าง “ผู้จัดการ” ให้ ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการดำเนินการ

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์

ที่มา: กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2545) การสหกรณ์ในประเทศไทย ครบ 30 ปี ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์

2.2 ประเภทของสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกกฎกระทรวงเพื่อแบ่งประเภทของสหกรณ์เป็น 6 ประเภท ดังนี้ (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2545: 46 – 53)

2.2.1 **สหกรณ์การเกษตร** คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางเกษตรรวมตัวกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมรวมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.2.2 **สหกรณ์ประมง** คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ชาวประมงเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ โดยยึดหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.2.3 **สหกรณ์ร้านค้า** คือ สหกรณ์ที่มีผู้บริโภครวมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภค บริโภคมาจำหน่ายให้แก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป

2.2.4 **สหกรณ์ออมทรัพย์** คือ สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกันหรือที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์

2.2.5 **สหกรณ์บริการ** คือ การที่ประชาชนไม่น้อยกว่า 10 คน ที่มีอาชีพอย่างเดียวกันรวมตัวกันช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.2.6 **สหกรณ์นิคม** คือ สหกรณ์การเกษตรในรูปแบบหนึ่งที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎร

3. สหกรณ์นิคม

การแก้ไขปัญหาของเกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน โดยรัฐบาลเข้ามาใช้ระบบสหกรณ์จัดสรรที่ดินให้เกษตรกรเข้าครอบครองทำประโยชน์และส่งเสริมให้มีการจัดตั้งขึ้นเป็นสหกรณ์นิคม

3.1 **สหกรณ์นิคม** คือ สหกรณ์การเกษตรในรูปแบบหนึ่งที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎร การจัดสร้างปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการดำเนินการจัดหาสินเชื่อปัจจัยการผลิตและสิ่งของที่จำเป็นการแปรรูปการเกษตร การส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งกิจกรรมให้บริการสาธารณสุขแก่สมาชิก

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า สหกรณ์นิคม มีงานหลัก 2 งาน คือ งานจัดที่ดินและงานจัดสหกรณ์

3.1.1 **การจัดที่ดิน** งานจัดที่ดินเป็นงานที่ดำเนินการโดยรัฐ ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาที่ดินมาปรับปรุงสภาพ แล้วจัดสรรให้ราษฎรที่ประสบปัญหาขาดแคลนที่ดินทำกินได้เข้าไปทำกินและอยู่อาศัย และจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ที่ดินและที่อยู่อาศัย เช่น ถนน แหล่งน้ำ โรงเรียน สถานีอนามัย ตลาด ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งแบ่งขั้นตอนการดำเนินงาน ได้ดังนี้

1) **การจัดหาที่ดิน** การจัดหาที่ดินมาจัดสรรให้ราษฎรทำการเกษตร โดยวิธีการสหกรณ์นั้นสามารถแบ่งออกได้ 3 รูปแบบ คือ

(1) **การจัดที่ดินในรูปแบบของนิคมสหกรณ์** กรมส่งเสริมสหกรณ์อาศัยพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 เป็นหลักในการปฏิบัติ กล่าวคือ กรมส่งเสริมสหกรณ์จะประสานงานกับคณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดิน เพื่อขอรับพื้นที่ที่คณะกรรมการฯ ได้จำแนกไว้เป็นที่จัดสรรเพื่อการเกษตร นำมาจัดสรรให้ราษฎรเข้าทำกิน

(2) **การจัดที่ดินในรูปแบบสหกรณ์การเช่าซื้อที่ดิน** ซึ่งรัฐจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นทุนจัดซื้อที่ดินเพื่อนำมาจัดสรรให้ราษฎร โดยคำนึงถึงความเดือดร้อนหรือความต้องการของราษฎร และราษฎรดังกล่าวไม่สามารถจัดซื้อที่ดินด้วยกำลังทรัพย์หรือความสามารถของตนได้ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงทำหน้าที่จัดหาที่ดินแปลงใหญ่หรือแปลงเล็ก

แปลงน้อยแต่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน นำมาให้สหกรณ์ได้เช่าหรือเช่าซื้อตามกำลังความสามารถของสมาชิกผู้ได้รับจัดสรรการจัดที่ดินลักษณะนี้อาศัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในลักษณะของเช่าทรัพย์หรือเช่าซื้อเป็นหลักปฏิบัติ นอกจากกฎหมายดังกล่าวแล้วนับแต่ปี พ.ศ. 2518 เป็นต้นมา พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ยังครอบคลุมมาถึงสภาพที่ดินที่รับได้มาในลักษณะนี้ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายจึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ด้วย

(3) *การจัดที่ดินในรูปสหกรณ์เช่าที่ดิน* สืบเนื่องมาจากที่สงวนหวงห้ามของรัฐ ที่เป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมทั้งในสภาพที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าตามมติของคณะรัฐมนตรี (ป่าเตรียมการสงวน) ถูกรายการเข้าไปบุกกรุกทำกินจนเต็มพื้นที่ และรัฐไม่สามารถฟื้นฟูสภาพป่าให้คงเดิมได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมป่าไม้จึงเสนอนโยบายต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อยอมพื้นที่ที่มีสภาพดังกล่าวให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่ในการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรนำที่ดินไปจัดสรรให้แก่ราษฎรการจัดที่ดินลักษณะนี้ยังคงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

อนึ่ง ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานที่ดินส่วนพระองค์จำนวนหนึ่งเพื่อจัดสรรให้แก่ราษฎรทำการเกษตร โดยมีพระราชดำริว่าควรจัดสรรให้ราษฎรเช่าและคดทอดทางมรดกไปยังลูกหลานต่อไป เพื่อมิให้การโอนซื้อขายกันจนทำให้ที่ดินตกไปอยู่แก่ผู้ที่มีได้ประกอบอาชีพทางการเกษตร ที่ดินจำนวนนี้กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้นำมาจัดสรรให้ราษฎรในรูปสหกรณ์การเช่าที่ดินตามพระราชประสงค์ด้วย

2) *การวางแผนและปรับปรุงที่ดิน* ทางราชการจะดำเนินการสำรวจสภาพทั่วๆ ไปในพื้นที่โครงการที่จะจัดตั้งนิคมสหกรณ์ เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่ สภาพภูมิอากาศ แหล่งน้ำ การคมนาคม ตลอดจนลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับประกอบการพิจารณาจัดตั้งนิคมสหกรณ์ และเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาต่อไป เมื่อเห็นว่ามีลู่ทางที่จะปรับปรุงที่ดินดังกล่าวได้กรมส่งเสริมสหกรณ์จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปทำการสำรวจรายละเอียดเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมอีกครั้งหนึ่ง หากเห็นสมควรจัดตั้งนิคมสหกรณ์ ก็เริ่มวางแผน การใช้ที่ดิน โดยกำหนดว่าบริเวณใดควรจะทำอะไร จะสร้างถนนสายใหญ่ สายซอยอย่างไรเท่าใด จึงจะสะดวกในการใช้ที่ดิน และการขนส่งสาธารณูปโภคควรทำอย่างไรบ้าง บริเวณไหนควรจะทำอะไรจึงจะเหมาะสมกับลักษณะและสมรรถนะของดิน ควรจัดสรรที่ดินให้ครอบครัวละกี่ไร่ จึงจะมีรายได้พอแก่การครองชีพ งานต่าง ๆ ที่ต้องทำในขั้นนี้เป็นงานด้านวิชาการ ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการนำที่ดินที่ไม่เหมาะสมมาใช้เพื่อการเพาะปลูกหลีกเลี่ยงการใช้ที่ดินมากหรือน้อยเกินไปเหล่านี้ เป็นต้น เมื่อได้วางแผนผังการใช้ที่ดินแล้ว ทางราชการได้ดำเนินการสร้างบริการสาธารณะตามผังที่

กำหนดไว้ เช่น ถนน การชลประทาน โรงเรียน สถานือนามัย และรวมถึงการสำรวจแบ่งแปลงที่ดินเพื่อเตรียมไว้จัดสรร

3) การคัดเลือกราษฎรเข้าเป็นสมาชิกเพื่อรับการจัดสรรที่ดิน

(1) การจัดที่ดินในรูปของนิคมสหกรณ์ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสหกรณ์แล้ว คณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งตามมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 มีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกนิคม โดยยึดหลักเกณฑ์และวิธีการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้กำหนด รวมทั้งให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นด้วย ซึ่งคุณสมบัติโดยทั่วไปของผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์ มีดังนี้

- ก. เป็นเกษตรกร บรรลุมฤาษะ และมีสัญชาติไทย
- ข. เป็นผู้ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความประพฤติดี
- ค. ขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ
- ง. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือมีหนี้สินล้นพ้นตัว
- จ. มีร่างกายสมบูรณ์ไม่เป็นบุคคลทุพพลภาพ หรือวิกลจริต

จัดพื้นที่อื่น ไม่สมประกอบ

- ฉ. ไม่มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่พอแก่การ

ครองชีพ

- ช. ไม่เป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์อื่นและสมัครใจเป็นสมาชิก

เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกได้คัดเลือกผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์แล้วจะประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกตามลำดับคะแนนสูงไปหาต่ำ โดยถือลำดับก่อนหลังดังต่อไปนี้

ก) บุคคลที่มีโฉนดที่ดิน หรือตราจองซึ่งแสดงว่าได้ทำประโยชน์แล้วหรือมีหลักฐานเกี่ยวกับสิทธิครอบครอง (ส.ค.1) อยู่ในเขตจัดนิคมสหกรณ์และยินยอมเวนคืน ที่ดินให้แก่ทางราชการ โดยไม่ขอรับเงินค่าชดเชยแต่อย่างใด

ข) บุคคลที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่อาศัยทำกินอยู่ในที่ดินเขตจัดนิคมสหกรณ์ก่อนวันประกาศรับสมัครเข้าเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์

- ค) บุคคลที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่อาศัยทำกินในท้องที่จัด

นิคมสหกรณ์

- จ) บุคคลซึ่งส่วนราชการต่าง ๆ ส่งมา

- ฉ) บุคคลซึ่งเป็นทหารผ่านศึกหรืออาสาสมัคร

- ช) บุคคลอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ในข้อ ก-ข

การจัดสมาชิกนิคมสหกรณ์เข้ามาทำกินในที่ดินจัดสรร กรมส่งเสริมสหกรณ์จะเรียนสมาชิกนิคมสหกรณ์ผู้ผ่านการคัดเลือกตามลำดับจากสูงไปหาล่าง ตามจำนวนแปลง ที่ดินที่สามารถจัดสรรให้สมาชิกนิคมสหกรณ์ได้ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์จะออกหนังสืออนุญาต ให้เข้าทำประโยชน์จากที่ดินตามที่พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 บัญญัติไว้

(2) งานที่ดินในส่วนที่รัฐจัดซื้อ ในทางปฏิบัติเมื่อกรมส่งเสริมสหกรณ์ จัดซื้อที่ดินแล้ว จะมอบให้สหกรณ์ในพื้นที่นั้น ๆ ดำเนินการตามกำลังความสามารถของสมาชิก ซึ่งอาจจัดให้สหกรณ์เช่าหรือเช่าซื้อที่ดินราชการหากพื้นที่ที่ดินตั้งอยู่ยัง ไม่มีการจัดตั้ง สหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์จะรวบรวมบรรดาผู้ที่ทำประโยชน์ในที่ดินนั้น ๆ ซึ่งอยู่ในฐานะ ผู้เช่าที่ดินจัดตั้ง สหกรณ์ขึ้น ฉะนั้นการคัดเลือกราษฎรเข้าเป็นสมาชิก เพื่อรับการจัดสรรที่ดินในลักษณะนี้ จึงต้อง เป็นไปตามข้อบังคับ หรือเงื่อนไขของกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่กำหนดให้เป็นราย ๆ ไป เพราะถือว่า งานจัดที่ดินลักษณะนี้ กรมส่งเสริมสหกรณ์จัดที่ดินให้แก่สมาชิกสหกรณ์เท่านั้น

(3) งานจัดที่ดินในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม การคัดเลือกเข้าเป็นสมาชิกเพื่อ รับการจัดสรรที่ดินในลักษณะนี้ กระทำโดยคณะกรรมการคัดเลือกที่กรมส่งเสริมสหกรณ์แต่งตั้ง ไว้ โดยสภาพความเป็นจริงพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมส่วนใหญ่ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์รับมาดำเนินการ ปรากฏว่ามีราษฎรบุกรุกเข้าไปในครอบครองทำประโยชน์อยู่ก่อนแล้วในทางปฏิบัติ กรมส่งเสริม สหกรณ์ จะรวบรวมรายชื่อและรายละเอียดของที่ดินที่ราษฎรเข้าทำมาหากิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ จะพิจารณาคัดเลือก โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการคัดเลือกสมาชิกนิคมสหกรณ์ โดยอนุ โลม หนึ่ง เกี่ยวกับการจัดที่ดินในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมนับแต่ปี พ.ศ. 2522

เป็นต้นมา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหลักเกณฑ์การจัดที่ดินเพื่อผ่อนคลายปัญหาของ ราษฎรผู้บุกรุก รวมทั้งเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐเกี่ยวกับการรักษาสภาพป่าให้คงไว้ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ปัจจุบันแนวทางการจัดที่ดินในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมดังกล่าว ต้องปฏิบัติ ให้ถูกต้องตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติและนโยบายของรัฐ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงมีนโยบาย ที่จะปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ โดยเป็นผู้ยื่นขออนุญาตแทนสมาชิกที่ถือครองอยู่ เป็นการนำที่ดินทั้งแปลงมาจัดสรรตามนโยบายของกรมส่งเสริมสหกรณ์ต่อไป

4) การได้สิทธิในที่ดินของสหกรณ์

(1) งานจัดที่ดินในรูปของนิคมสหกรณ์ การจัดที่ดินลักษณะนี้กฎหมาย มุ่งที่จะให้สมาชิกนิคมสหกรณ์ผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินได้รับกรรมสิทธิ์ที่ดิน (โฉนดที่ดินหรือตรา จงที่ ได้ทำประโยชน์แล้ว) หรือสิทธิครอบครอง (น.ส.3) เมื่อสมาชิกนิคมสหกรณ์นั้น ๆ ปฏิบัติ ครบตามกฎหมายไว้ คือ

ก. เมื่อสมาชิกนิคมสหกรณ์ได้ทำประโยชน์ที่ดินแล้ว

- ข. เป็นสมาชิคนิคมสหกรณ์มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
- ค. ชำระเงินค่าช่วยทุนรัฐบาลเรียบร้อยแล้ว
- ง. ชำระหนี้เกี่ยวกับกิจการของนิคมให้แก่ทางราชการ

เรียบร้อยแล้ว

สมาชิคนิคมสหกรณ์ที่ปฏิบัติตาม ก. ข. ค. ง. กรมส่งเสริมสหกรณ์จะออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ให้แก่สมาชิคนิคมสหกรณ์นั้น ๆ เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการที่ดินเป็นสมาชิกอยู่ เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว สมาชิคนิคมสหกรณ์ผู้นั้น ก็สามารถนำหลักฐานดังกล่าวไปขออนุญาตออกโฉนดที่ดิน หรือ น.ส.3 ได้ต่อไป อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ของกฎหมายยังบัญญัติไว้ว่าภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ได้รับโฉนดที่ดินหรือ น.ส.3 ผู้ได้มาซึ่งที่ดินจะโอนที่ดินไปให้ผู้อื่นไม่ได้ นอกจากตกทอดทางมรดกหรือโอนไปยังสหกรณ์ที่ดินเป็นสมาชิกอยู่ และภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ที่ดินนั้น ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีด้วย

(2) งานจัดที่ดินในส่วนที่รัฐจัดซื้อ งานจัดที่ดินลักษณะนี้สมาชิกผู้ได้รับจัดสรรจะได้กรรมสิทธิ์หรือไม่ อยู่ที่นโยบายของกรมส่งเสริมสหกรณ์และสหกรณ์ที่ดินเป็นสมาชิกอยู่ว่าจะจัดในลักษณะของสหกรณ์ผู้เช่าหรือสหกรณ์ผู้เช่าซื้อที่ดิน

(3) งานจัดที่ดินในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม งานจัดที่ดินลักษณะนี้สมาชิกผู้ได้จัดสรรได้เพียงสิทธิทำกินตลอดไปเท่านั้น ทางราชการไม่ให้กรรมสิทธิ์แต่อย่างใด

3.1.2 งานจัดสหกรณ์ เมื่อราษฎรเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่จัดหามาเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการรวบรวมราษฎรที่ได้รับจัดสรรที่ดินนั้นจัดตั้งเป็นสหกรณ์ขึ้น และจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 เพื่อให้เกษตรกรมีสถาบันของตนเองที่จะเป็นสื่อกลางในการอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ส่วนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์จะมีลักษณะเช่นเดียวกับสหกรณ์การเกษตร

การจัดตั้งและการดำเนินงาน เมื่อทางการได้อนุญาตให้ราษฎรที่ได้รับคัดเลือกเข้าครอบครองทำประโยชน์ที่ดินแล้ว ก็จะมีการรวบรวมราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินในโครงการจัดตั้งเป็นสหกรณ์และจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 เป็นประเภทสหกรณ์นิคม

สหกรณ์นิคมเป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่ง มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกับสหกรณ์การเกษตร คือ มีการดำเนินธุรกิจที่ให้บริการแก่สมาชิกคล้ายคลึงกันเช่น ด้านสินเชื่อจัดหาปัจจัยการผลิตและสิ่งของที่จำเป็น แปรรูปและส่งเสริมการเกษตร แต่มีส่วนที่แตกต่างกัน คือ เรื่องที่ดิน เพราะสหกรณ์การเกษตรมักจัดตั้งในพื้นที่ที่เกษตรกรมีที่ดินเป็นของตนเองอยู่แล้ว จะมีเกษตรกรเช่าที่ดินผู้อื่นทำกินบ้างเป็นส่วนน้อย ส่วนในสหกรณ์นิคมรัฐเป็นเจ้าของที่ดินในครั้งแรก

แล้วจึงนำไปจัดสรร ให้แก่เกษตรกรในภายหลัง เหตุที่รัฐสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นใน นิคมเนื่องจากรัฐมีความประสงค์จะส่งเสริมราษฎรที่เข้ามาอยู่ในนิคม ให้มีอาชีพทางการเกษตรที่ มั่นคงและมีรายได้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตครอบครัวอยู่ได้ตามอัธยาศัย และมีสถาบันของตนเองใน การเป็นสื่อกลาง ที่จะให้บริการ ด้านความสะดวกต่างๆ แก่สมาชิก ซึ่งทางราชการมีนโยบายที่จะ จัดสหกรณ์นิคมให้เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ ดำเนินธุรกิจในรูปแบบประกอบธุรกิจ โดยมิรัฐเป็นพี่เลี้ยง ช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้สหกรณ์นั้นดำเนินธุรกิจตามแผนงานและระเบียบข้อบังคับ เพื่อจะได้ บังเกิดผลดีแก่สมาชิกหากจำเป็นต้องมีการตรวจสอบควบคุมก็มีเจตนาเพียงให้การแนะนำและแก้ไข ข้อบกพร่องเท่านั้น

สหกรณ์นิคมจะอำนวยประโยชน์ให้แก่สมาชิก ดังนี้

- 1) เป็นสื่อกลางในการขอรับหรือบริการต่างๆ จากรัฐบาล
- 2) เป็นสื่อกลางระหว่างรัฐบาลกับสมาชิกสหกรณ์ในการปฏิบัติ

ตามกฎหมาย เช่น การเรียกเก็บเงินเพื่อช่วยทุนของรัฐ

3) เพื่อให้เกษตรกรในนิคมมีสถาบันของตนเอง ที่จะจัดทำและอำนวย บริการในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดหาสินค้า การรวมกันซื้อ - ขาย การส่งเสริมการเกษตรและการฝึก อบรมซึ่งเป็นการเสริมสร้างให้เกิดระบบที่ดีในการจัดหา การผลิต การตลาด โดยสมาชิกของ สหกรณ์นิคมเป็นเจ้าของ เป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้ได้รับประโยชน์ ซึ่งจะทำให้ สหกรณ์นิคม สามารถฝึกกำลังประกอบอาชีพอย่างมั่นคง มีรายได้และมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3.2 วิธีการดำเนินการของสหกรณ์นิคม เอื้อน หุ่นเที่ยง (2539: 17-21)

3.2.1 การจัดหาเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืม ปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ให้สมาชิกแจ้งความจำนงขอกู้เงินต่อพนักงานสินเชื่อ โดยบันทึกไว้ใน สมุดเป็นหลักฐาน
- 2) พนักงานสินเชื่อพิจารณาแผนงานของสมาชิกที่แจ้งความจำนงขอ กู้เงิน สมาชิกจะกู้เงินได้จะต้องมีแผนงานเสียก่อนว่าจะนำเงินก้อนนั้นไปทำอะไร จะต้องลงทุนอะไร บ้างเป็นเงินเท่าใดและเมื่อได้ผลผลิตแล้วจะคุ้มค่างบเงินที่ลงทุนหรือไม่ ในกรณีที่กู้ไปแล้วไม่เกิด ผลหรือไม่เกิดรายได้ขึ้นมา เช่น ขอกู้เงิน ไปซ่อมแซมที่อยู่อาศัยจะพิจารณาจากรายได้ของปีก่อนๆ และการส่งชำระของผู้กู้ว่ามีขีดความสามารถเพียงใด
- 3) การทำคำขอกู้ เมื่อพนักงานสินเชื่อพิจารณาแผนงานของสมาชิกที่ขอ กู้เงินเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะนัดสมาชิกมาทำคำขอกู้เงินตามแบบฟอร์มของสหกรณ์ซึ่งมีทั้งคำขอกู้เงิน ระยะสั้นและระยะยาว

4) การทำสัญญากู้เงิน เมื่อพนักงานสินเชื่อ ได้ทำคำขอกู้แล้ว ผู้กู้จะต้องทำสัญญากู้และจัดหาหลักประกันเสนอไปพร้อมกับคำขอ ซึ่งหลักประกันมี 2 อย่างคือ ใช้นุคคล คำประกันและให้หลักทรัพย์ค้ำประกัน

5) เสนอคณะกรรมการดำเนินการหรือคณะกรรมการเงินกู้ เมื่อพนักงานสินเชื่อจัดทำคำขอกู้ สัญญาและหลักประกันเรียบร้อยแล้ว ก็นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการหรือคณะกรรมการเงินกู้เป็นผู้อนุมัติเงินกู้ให้แก่สมาชิก

6) นัดวันให้สมาชิกรับเงิน เมื่อคำขอกู้เงินของสมาชิกได้รับอนุมัติ จากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการหรือคณะกรรมการเงินกู้ แล้วก็ให้นัดวันที่สมาชิกรับเงินกู้ต่อไป

3.2.2 ด้านส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ ในการรับฝากเงินจากสมาชิก สหกรณ์ สหกรณ์การเกษตรได้กำหนดระเบียบว่าด้วยเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำไว้ดังนี้

1) เงินฝากออมทรัพย์ มีข้อกำหนดที่สำคัญดังนี้

(1) ในการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์นั้น ต้องฝากเงินครั้งแรก ไม่ต่ำกว่า 10 บาท ส่วนการฝากเงินครั้งต่อ ๆ ไปจะฝากเมื่อใด จำนวนเท่าใดก็ได้

(2) ในการถอนเงินจากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์นั้น จะถอนเมื่อใด จำนวนเท่าใดก็ได้ แต่ยอดคงเหลือในบัญชีเงินฝากต้อง ไม่ต่ำกว่า 10 บาท

(3) สหกรณ์ให้ดอกเบี้ยสำหรับเงินฝากออมทรัพย์ร้อยละ 7.5 ต่อปี

(4) สหกรณ์จะนำดอกเบี้ยทบต้นเป็นเงินในบัญชีของผู้ฝากทุกงวดหนึ่งปี เมื่อสิ้นปีวันที่ 31 มีนาคม

2) เงินฝากประจำ มีข้อกำหนดที่สำคัญคือ

(1) เงินฝากประจำรายหนึ่ง ๆ จะต้องไม่น้อยกว่า 50 บาท และมีระยะเวลาฝากเพียงใดแล้วแต่ผู้ฝากจะกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 เดือน

(2) ถ้ายังไม่ถอนเงินฝากประจำจนพ้น 7 วัน หลังจากครบกำหนดแล้ว เป็นอันถือว่าผู้ฝากตกลงฝากเงินรายนั้น และดอกเบี้ยที่ได้รับเป็นเงินฝากประจำต่อไปอีกเป็นคราวๆ ตามระยะเวลาฝากที่กำหนดไว้เดิม แต่สหกรณ์จะทำหนังสือยืนยันไปยังผู้ฝากด้วย

(3) ผู้ฝากไม่มีสิทธิถอนเงินฝากประจำก่อนครบกำหนด นอกจากจะทำหนังสือแจ้งความจำเป็นและสหกรณ์ยินยอม

(4) สหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยสำหรับเงินฝากประจำ ซึ่งคิดตามอัตราของธนาคารฝากประจำตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 8.5 ต่อปีฝากประจำตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 8.0 ต่อปี ฝากประจำตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 7.5 ต่อปี

3.2.3 ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรตลอดจนถึงของอื่น ๆ มาจำหน่าย ให้แก่สมาชิกหรือที่เรียกว่า การรวมกันซื้อ มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

- 1) ในการขายสินค้าให้แก่สมาชิกสหกรณ์ ทำได้ 3 วิธีคือ
  - (1) การขายเป็นเงินสด
  - (2) การขายเป็นเงินเชื่อ
  - (3) หักค่าสินค้าจากเงินกู้ของสมาชิก
- 2) วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับงานการรวมกันซื้อ มีขั้นตอนคือ
  - (1) สำรวจความต้องการประเภท ชนิด จำนวน ตามแบบใบสั่งซื้อ

สินค้าตามที่สมาชิกต้องการ

- (2) ในกรณีซื้อเชื่อจะต้องให้สมาชิกเสนอผู้ค้าประกันด้วย
- (3) ทำใบสั่งซื้อและการค้าประกันเสนอที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ

หรืออนุกรรมการเงินกู้ พิจารณาอนุมัติในกรณีที่ขายสินค้าตามวิธี 2 หรือ 1.3

- (4) สมาชิกรับสินค้า สหกรณ์บันทึกการขายการลูกหนี้ค่าสิ่งของเงินเชื่อใน

แผ่นบัญชีลูกหนี้และลงรายการในสมุดบัญชีเงินกู้ของสมาชิกด้วย

3.2.4 ด้านการจำหน่ายผลิตผลของสมาชิกให้ได้ราคาดี ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการรวบรวมผลิตผลของสมาชิก ไปจำนวนให้ดังต่อไปนี้

- 1) การรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกสหกรณ์นิคมกระทำดังต่อไปนี้
  - (1) ชื่อขาดจากสมาชิกสหกรณ์จะรวบรวมผลิตผลจากสมาชิก โดยการซื้อขาดตามราคาท้องถิ่นทั่ว ๆ ไป เมื่อนำผลิตผลไปจำหน่ายมีส่วนเกินหรือกำไรก็จะจ่ายเงินส่วนเกินนั้นให้กับสมาชิกตามส่วนที่สมาชิกได้จำหน่ายผลิตผลให้กับสหกรณ์

(2) สหกรณ์จะรวบรวมผลิตผลจากสมาชิก โดยการเป็นตัวแทนจำหน่ายเมื่อสหกรณ์หักค่าใช้จ่ายในการขาย และค่าบริการในอัตราร้อยละ 2 ของราคาขาย จำนวนเงินที่เหลือให้จ่ายคืนแก่สมาชิกเป็นราย ๆ ไป

3.2.5 ด้านส่งเสริมอาชีพและการศึกษาอบรม การส่งเสริมการเกษตรใน สหกรณ์การเกษตรนับว่าจำเป็นและสำคัญในการพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ เพราะสหกรณ์การเกษตรจะดำเนินเงินได้ผลหรือไม่ได้ผลเพียงใด มิได้ขึ้นอยู่กับการจัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืมแต่อย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับ การนำเงินที่ให้กู้ไปประกอบอาชีพให้ได้ผลอย่างจริงจัง การส่งเสริมเผยแพร่วิชาการเกษตรใน หมู่สมาชิก สหกรณ์นิคมจึงต้องมีบทบาทอย่างสำคัญในการพัฒนาอาชีพ ได้แก่ การแนะนำความรู้ในการทำการเกษตรแผนใหม่ เช่น การคิดพันธุ์ ขยายพันธุ์ การอนุรักษ์ดินและน้ำ การใช้ปุ๋ย วิธีการปราบศัตรูพืช วิธีป้องกันในการใช้สารเคมีหรือยาปราบศัตรูพืชรู้จักวิธีใช้น้ำตามระบบ

ชลประทาน ที่ถูกต้องและประหยัดความรู้ในการเพิ่มผลผลิตในไร่นา การปลูกพืชหมุนเวียนหรือพืชเศรษฐกิจอย่างอื่นที่มีระยะการเก็บเกี่ยวสั้น การทำเป็นไร่นาสวนผสมให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการส่งเสริมให้ธุรกิจอื่น ๆ ของสหกรณ์ขยายกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการซื้อขายการจัดจำหน่ายเครื่องมือการเกษตร เช่น เครื่องสูบน้ำ ปู ยาฆ่าแมลง เป็นต้น ดังนั้นสหกรณ์ต้องเร่งรื้อให้สมาชิกสหกรณ์นิคมมีความตื่นตัวเกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่ เพื่อพัฒนาอาชีพให้ได้ผลดีดังต่อไปนี้

4. นิคมสหกรณ์ท่าแซะ จำกัด

ในปี พ.ศ. 2513 กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้รับนโยบายจากรัฐให้ดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นในท้องที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 60,908 ไร่ โดยอาศัยตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 เมื่อได้จัดแปลงที่ดินให้ราษฎรตามผังที่วางไว้แล้ว จึงรวบรวมรายชื่อยื่นขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ประเภทสหกรณ์นิคม ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ได้ทำกิจกรรมร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินทำกิน ให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกทั้งทางภาวะเศรษฐกิจและสังคม และประชาธิปไตย ด้วยวิธีการสหกรณ์

การจัดตั้งสหกรณ์นิคมในท้องที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสหกรณ์นิคมในท้องที่อำเภอท่าแซะ พ.ศ. 2513 ทั้งนี้เป็นนโยบายของรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงของชาติและปัญหาการบุกรุกทำลายป่าของราษฎร มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่โครงการ ได้รวมตัวเป็นองค์กรในรูปสหกรณ์นิคม เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้นและได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์นิคม เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2514 ชื่อสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด มีสมาชิกเมื่อแรกตั้ง 439 ครอบครัว (นิคมสหกรณ์ท่าแซะ กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2540: 1-4) สำหรับการจัดตั้งสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด นั้นมุ่งเน้นเฉพาะราษฎรที่ไม่มีที่ดินทำกินในที่ดินที่ทางราชการจัดสรรให้ โดยผ่านการคัดเลือก ของคณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้อพยพครอบครัวเข้าไปอยู่ในพื้นที่ซึ่งได้รับจัดสรร 1 แปลงละ 40 ไร่ต่อครอบครัว ปัจจุบันสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ได้ดำเนินการมาแล้ว 32 ปี มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 2,130 คน มีพนักงานสหกรณ์และลูกจ้างจำนวน 36 คน มีนายไกรกฤษ์ ดวงคงทอง เป็นผู้จัดการ มีคณะกรรมการดำเนินงาน 15 คน เลือกตั้งจากกลุ่มสมาชิกต่าง ๆ 20 กลุ่ม ในพื้นที่ตำบลท่าข้าม ตำบลคูริง ตำบลท่าแซะ ตำบลรับร้อ ตำบลหงษ์เจริญ มีทุนดำเนินงาน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2546 จำนวนทั้งสิ้น 99,786,264.58 บาท ได้ดำเนินงานทำธุรกิจสินเชื่อ 2,263,387.97 บาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 57,388,892.29 บาท

ธุรกิจรวบรวมผลผลิต 375,655,128.14 บาท ธุรกิจรับเงินฝาก 24,968,941.12 บาท กำไรสุทธิ 4,108,171.21 บาท (รายงานกิจการ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ประจำปี 2546 : 53-58)

กลยุทธ์สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด (เอกสารเผยแพร่สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด 2547)

กลยุทธ์ตลาดจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีแนวทางการดำเนินงาน โดยมีการจัดสร้าง โกดังสินค้าในพื้นที่เหมาะสมและได้มีการสำรวจความต้องการของตลาด โดยออกพบปะสมาชิกและลูกค้าเพื่อสำรวจกับความต้องการของลูกค้า โดยจัดทำเอกสารใบปลิว

กลยุทธ์ร้านสวัสดิการ มีแนวทางการดำเนินงาน โดยประชาสัมพันธ์ร้านค้าย่อยให้เป็นร้านค้าเครือข่าย เพื่อขายส่งสินค้าไปยังร้านค้าปลีก ในพื้นที่สหกรณ์ในราคาที่เท่ากัน หรือถูกกว่า และมีการออกประชาสัมพันธ์ตามกลุ่มตลอดจนมีการจัดทำรายการลดราคาสินค้าเป็นช่วง ๆ

กลยุทธ์สถานีน้ำมัน มีแนวทางการดำเนินงาน โดยจัดสร้างสถานบริการน้ำมันขนาดเล็ก 2 หัวจ่าย โดยมีจำหน่ายน้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซิน 91 โดยทำโครงการปรับปรุงอาคารสถานีพร้อมทางเข้า- ออกให้เกิดความสะดวกปลอดภัยตลอดจนจัดให้มีการอบรมกิริยามารยาทของพนักงานในการให้บริการ เพื่อสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นจากการบริการ

กลยุทธ์สินเชื่อ มีแนวทางการดำเนินงาน โดยมีการจัดการอบรมและให้ความรู้ในระบบงานสินเชื่อระหว่างเจ้าหน้าที่และระหว่างสหกรณ์ ให้มีการทำงานเชิงรุกมากกว่าทำงานเชิงรับ สร้างความร่วมมือทางธุรกิจสินเชื่อระหว่างสหกรณ์กับพนักงานอื่น โดยไปเจรจาหาแหล่งเงินกู้เพื่อสนับสนุนจากรัฐเพื่อนำมาใช้ในธุรกิจสินเชื่อมากขึ้น

กลยุทธ์ประชาสัมพันธ์ มีแนวทางการดำเนินงาน โดยให้มีการจัดอบรมบุคลากรของสหกรณ์และเข้าไปประชุมกับสมาชิกมีการจัดทำสื่อ โครงการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน และสถานีวิทยุโทรทัศน์ตลอดจนประชาสัมพันธ์กับนักการเมืองระดับท้องถิ่น และระดับชาติ

กลยุทธ์ด้านตลาด มีแนวทางการดำเนินงาน โดยให้เจ้าหน้าที่การตลาดออกพบปะสมาชิกที่นำผลผลิตมาขายเฉพาะธุรกิจรวบรวมและมีการทำสัญญาจะซื้อขายปลาล์มขายน้ำมันกับสมาชิกตลอดจนติดต่อโรงงานให้ช่วยเพิ่มค่าบริการขึ้นอีก พร้อมทั้งให้ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

5. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

5.1 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่องานที่ทำ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจ ส่วนความพึงพอใจจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความต้องการและสิ่งจูงใจต่าง ๆ ซึ่ง Barnard (ใน เกสส์แก้ว

ร่างลือ 2528: 16) ได้กล่าวถึงสิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องกระตุ้นบุคคลให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานไว้ดังนี้

5.1.1 สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (material inducement) ได้แก่ เงิน สิ่งของหรือสภาวะทางกายที่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและสิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสของบุคคลซึ่งไม่ใช่วัตถุ (personal nonmaterial opportunities) เช่น เกียรติภูมิ อำนาจ การใช้สิทธิพิเศษ

5.1.2 สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (desirable physical condition) คือ สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอันอาจก่อให้เกิดความสุขทางกายในการทำงาน ได้แก่ สถานที่ทำงาน เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน

5.1.3 ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (ideal benefactions) หมายถึง สมรรถภาพของหน่วยงานที่สนองความต้องการของบุคคลในด้านความภูมิใจที่แสดงฝีมือ การได้มีโอกาสช่วยเหลือครอบครัวตนเองและผู้อื่น รวมทั้งการ ได้แสดงความภักดีต่อหน่วยงาน

5.1.4 ความดึงดูดใจทางสังคม (associational attractiveness) คือ ความสัมพันธ์ฉันท์มิตรกับผู้ร่วมงาน อันจะทำให้เกิดความผูกพันและความพึงพอใจร่วมกับหน่วยงานและสภาพของการอยู่ร่วมกัน ที่เป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคม ซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกันและมีความมั่นคงในการทำงาน

5.1.5 การปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับวิธีการและทัศนคติของบุคคล (adaptation of conditions to habitual methods and attitudes) หมายถึง การปรับปรุงตำแหน่งงาน วิธีการ ได้สอดคล้องกับความสามารถของบุคลากร

5.1.6 โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการทำงาน (opportunity of enlarged participation) คือ การเปิดโอกาสให้บุคลากรรู้สึกมีส่วนร่วมในงาน

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง การได้รับการตอบสนองจนรู้สึกพอใจจากงานที่ทำ

5.2 ความหมายของความพึงพอใจในการทำงาน ได้มีนักวิจัยและนักศึกษาค้นคว้าได้ให้ความหมายและคำจำกัดความไว้หลายประการ คือ

5.2.1 Vroom (1964: 99) กล่าวว่า ทัศนคติและความพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้จะหมายถึง ผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทัศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพอใจในสิ่งนั้น และทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พอใจ

5.2.2 Smith (ใน นิคม พรหมย้อย 2529: 11) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจในการทำงาน ทำที่หรือทัศนคติที่ดีต่องานและขวัญในการทำงานสาม

ประการนี้มีความหมายอย่างเดียวกัน คือความหมายถึงประสิทธิผลในการทำงานของบุคคล ซึ่งต่างก็มีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกันออกไป การที่บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่องานก็คือ มีความพึงพอใจในการทำงานและถ้ามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อหน่วยงานก็คือ ไม่พึงพอใจในการทำงานในขณะนี้ Good (ใน วัลยา บุตรดี 2533: 10) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจว่าหมายถึงคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือระดับความพึงพอใจเป็นผลมาจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่องาน

5.2.3 *Morse* (ใน วัลยา บุตรดี 2533: 3) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพของสภาวะจิต ที่ปราศจากความเครียด ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของมนุษย์นั้นมีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้น ได้รับการตอบสนองทั้งหมด หรือบางส่วนความเครียดจะน้อยลง ความพึงพอใจก็จะเกิดขึ้น และในทางกลับกันถ้าความต้องการนั้น ไม่ได้รับการตอบสนองความเครียด และความไม่พอใจก็จะบังเกิดขึ้นเหมือนที่ Strauss and Sayles (วัลยา บุตรดี 2533: 9) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าเป็นความรู้สึกพอใจในการเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ คนจะรู้สึกพอใจในงานที่ทำเมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทนทั้งด้านวัตถุและจิตใจ ซึ่งสามารถสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของเขาได้ซึ่ง McCormick and Tiffin (ใน นิคม พรหมย้อย 2529:15) ก็ได้อธิบายไว้เช่นเดียวกันก็คือ เป็นความต้องการต่าง ๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่การงานแล้วได้รับการตอบสนอง และนอกจากนี้แล้วยังมีนักวิจัยหลายท่านได้ให้คำจำกัดความและความหมายไว้คล้ายคลึงกับเหตุผลดังกล่าว

5.2.4 *Wolman* (ใน นิคม พรหมย้อย 2529:11) พูดถึงความพึงพอใจว่า คือ ความรู้สึก (Feeling) มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือความต้องการหรือแรงจูงใจ ซึ่งในกรณีนี้ Secord and Backman ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ความพึงพอใจของบุคคล ในองค์การเกิดจากหลายสาเหตุ บางคนอาจพอใจเนื่องจากผลงานที่ได้ทำสำเร็จ บางคนพึงพอใจในลักษณะของงานที่ได้ทำ แต่บางคนพอใจเพราะเพื่อนร่วมงาน

5.2.5 *Applewhite* (ใน นิคม พรหมย้อย 2529: 12) ให้เหตุผลว่าขวัญและกำลังใจเป็นเรื่องของกลุ่ม แต่ความพึงพอใจเป็นเรื่องของบุคคลและความพึงพอใจในการทำงานมีความหมายรวมถึงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายของงานที่ทำด้วย เช่น การมีความสุขที่ได้ทำงานกับเพื่อนร่วมงานที่เข้ากันได้ การมีทัศนคติที่ดีต่องานและความพอใจเกี่ยวกับรายได้

5.2.6 *Davis* (1967: 61) มีความเห็นว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์ คือความพยายามที่จะขจัดความตึงเครียดหรือความกระวนกระวายหรือภาวะไม่ได้คู่ภายในร่างกาย เมื่อมนุษย์สามารถขจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวได้แล้ว มนุษย์ย่อมได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ตนต้องการ

5.2.7 *Good* (1973: 320) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพ คุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น ๆ จากความหมายของความพึงพอใจในหลาย ๆ

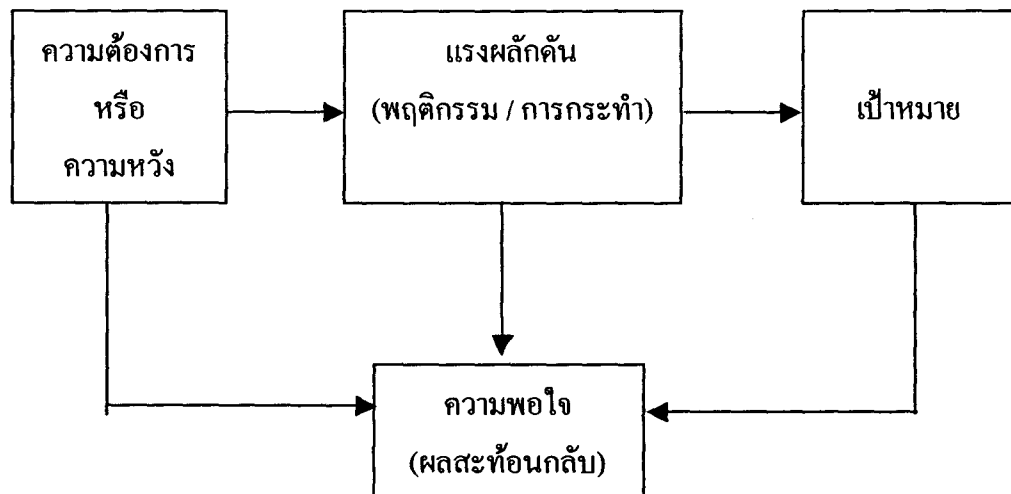
ดั่งที่ได้กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่าความพึงพอใจในการทำงาน (job satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่องานที่ทำอยู่ ถ้าบุคคลใดมีความพึงพอใจมากก็จะสละอุทิศแรงใจ แรงกาย และปัญญาให้แก่งานมาก ส่วนผู้มีความพึงพอใจน้อยก็มักจะทำงานเพียงตามหน้าที่ซึ่งขึ้นอยู่กับส่วนประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจที่มีอยู่ในงานนั้น

5.3 องค์ประกอบของความพึงพอใจ

5.3.1 *Mullins* อ้างใน กุลนดา โขติมุคตะ (2538: 34) กล่าวถึงความพึงพอใจว่าเป็นผลมาจากองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน คือ

- 1) ความต้องการหรือความคาดหวังของบุคคล
- 2) แรงผลักดันที่นำไปสู่พฤติกรรมและการกระทำ
- 3) เป้าหมายที่ต้องการบรรลุเรื่องนั้น ๆ และเมื่อบรรลุเป้าหมายแล้วจะเกิด

ความพอใจดังแผนภูมิข้างล่าง

ภาพที่ 2.2 แสดงการเกิด “ความพึงพอใจ” ของบุคคล

ที่มา: กุลนดา โขติมุคตะ (2538: 34) “ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของกรุงเทพมหานคร : ศึกษากรณีสำนักงานเขตบางซื่อ” ภาคนิพนธ์พัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

5.4 ทฤษฎีความพึงพอใจ อารี เพชรผุด (2530: 58-59) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความพึงพอใจไว้ 2 ทฤษฎี ดังนี้

5.4.1 ความพึงพอใจนำไปสู่การทำงาน หรือความพึงพอใจสัมพันธ์กับงาน การศึกษาด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ พยายามสรุปให้เห็นว่าความพึงพอใจจะนำไปสู่การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าบุคคลมีความพึงพอใจในการทำงานที่เขารับผิดชอบอยู่เขาจะสามารถทำให้ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีผลผลิตเพิ่มขึ้น มีกำไรเพิ่มขึ้นความพึงพอใจอาจจะเกิดจากกำลังใจ ขวัญในการทำงาน คนที่มีขวัญกำลังใจ กำลังขวัญสูง บุคคลนั้นจะมีความสุขและเมื่อมีความสุขก็จะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ Herzberg และคณะได้นำเอาความพึงพอใจมาอธิบายในรูปตัวแปรการทำงาน ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ กับกลุ่มที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

ตัวแปรที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงานในองค์การ ได้แก่ การนิเทศงานสภาพสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ค่าจ้างแรงงาน และนโยบายขององค์การหรือนโยบายของบริษัทส่วนตัวแปรที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ได้แก่ ลักษณะงานที่ก่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลการยอมรับนับถือจากบุคคลอื่น และความภาคภูมิใจของผู้เ้า

5.4.2 ผลการทำงานทำให้เกิดความพึงพอใจ นักมนุษยสัมพันธ์ให้ความสำคัญกับความพึงพอใจมาก โดยเน้นหนักลงไปว่าความพึงพอใจจะนำไปสู่การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพแต่มีบุคคลที่ไม่เห็นด้วยกับทฤษฎีแรกของมนุษยสัมพันธ์ จึงคิดค้นทฤษฎีใหม่ขึ้นมาซึ่งตรงกันข้ามกับทฤษฎีแรก คือผลการทำงานหรือผลงานจะนำไปสู่ความพึงพอใจ ในกลุ่มนี้ที่บุคคลสำคัญที่มีแนวคิดแบบหลักก็คือ Porter และ Lawler บุคคลทั้งสองเน้นให้เห็นว่า ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีกมากมาย ตลอดจนผลงานที่ปรากฏจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน

ดังที่ได้กล่าวข้างต้นได้ว่า องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในงานจะสัมพันธ์กับการทำงาน ถ้าคนทำงานมีความพึงพอใจในการทำงานเขาจะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และผลผลิตก็จะเพิ่มขึ้นซึ่งจะเป็นผลที่ติดตามมา

5.5 ทฤษฎีแรงจูงใจ ทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) มาสโลว์ (A.H. Maslow 1954 อ้างใน โชติช่วง ภิมย์ 2538: 4) เป็นนักจิตวิทยาสังกัดในค่ายมนุษยนิยม ได้อธิบายว่ามนุษย์มีความต้องการตลอดเวลา เมื่อความต้องการใดที่ได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะไม่มี ความหมายสำหรับคนนั้นต่อไป ทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ ตั้งอยู่บนสมมติฐาน 3 ประการ คือ

5.5.1 มนุษย์ทุกคนมีความต้องการและความต้องการนั้นจะไม่มีที่สิ้นสุด

5.5.2 ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นแรงจูงใจให้แสดงพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก

5.5.3 ความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูง เมื่อความต้องการลำดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วบางส่วน ความต้องการขั้นสูงต่อไปก็จะติดตามมาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมใหม่ต่อไป

ลำดับความต้องการของมนุษย์ Maslow ได้แบ่งเป็น 5 ลำดับ จากต่ำไปหาสูง ดังนี้

1) **ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs)** เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ในการดำรงชีวิตเพื่อความอยู่รอด เช่น ในเรื่องอาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการทางเพศ การการจับจ่าย

2) **ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs)** เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มกันภัยที่จะเกิดแก่ชีวิตและทรัพย์สิน ความมั่นคงในชีวิตการทำงานและสถานะทางสังคม

3) **ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs)** เป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์ด้านจิตใจอื่น ต้องการเพื่อน อยากมีพวกพ้องอยากให้ผู้อื่นยอมรับ

4) **ความต้องการชื่อเสียงและได้รับการยกย่องทางสังคม (Esteem Needs)** เป็นความต้องการเกี่ยวกับความมั่นใจในตนเอง ในเรื่องของความรู้ความสามารถ อยากมีหน้ามีนามีชื่อเสียง มีคนยกย่องนับถือในสังคม ต้องการด้านสถานะภาพ

5) **ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization Needs)** เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ อยากให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิดหรือความหวังของตน

ดังที่ได้กล่าวข้างต้นพอสรุปว่า ความต้องการของมนุษย์ที่เป็นลำดับขั้นซึ่งความต้องการขั้นพื้นฐานหรือความต้องการในปัจจุบันนี้

5.6 ทฤษฎีด้านลูกค้านำสัมพันธ์ การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย มีผลต่อยอดขายจึงต้องมีการวางแผนการขายในระยะยาว และมีเจตนารมย์อันแน่วแน่เพราะสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ซื้อหรือบริการ กับขายหรือผู้บริการนั้นมีค่าดังทอง เพราะเสาะแสวงหา ได้ยาก เมื่อได้แล้วก็ยากที่รักษาไว้ การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ตั้งแต่ผู้ประกอบการหรือพนักงานของบริษัท หรือองค์กรทางการขาย ต้องได้รับการอบรม และชี้แจงให้ทราบถึง

นโยบายและแนวทางปฏิบัติให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งสถาบันโฟว์แมนส์ได้ให้แนวทางการพัฒนา ลูกค้าสัมพันธ์ ไว้ดังนี้ (National Foremen's Institute 1964 อ้างใน อ้อยทิพย์ กองสมบัติ 2538: 13-15)

- 5.6.1 ผู้ประกอบการจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อลูกค้าหรือผู้ใช้บริการและต้องทำให้ลูกค้ามีทัศนคติที่ดีต่อผู้ขายด้วย
  - 5.6.2 พนักงานของบริษัท ที่ประกอบธุรกิจต่าง ๆ จะต้องเป็นผู้ที่มีความภูมิฐานมีบุคลิกภาพดี แต่งกายเรียบร้อย
  - 5.6.3 ในการติดต่อลูกค้า เจ้าหน้าที่ต้องทราบว่าคนมีหน้าที่อะไร ใช้เวลาเท่าใด มีพนักงานอื่นที่ลูกค้าต้องการพบอีกหรือไม่ ต้องสร้างความรู้สึกลูกค้าให้ใช้บริการมีความพร้อมและตั้งใจบริการอย่างเต็มที่
  - 5.6.4 ต้องให้ความสนใจกับลูกค้าทันทีที่มาติดต่อ แม้ว่าจะทำงานอื่นอยู่
  - 5.6.5 กับลูกค้าประจำไม่ต้องเน้นสินค้า แต่ต้องกล่าวถึงความสำคัญของลูกค้าประจำที่มีต่อบริษัท
  - 5.6.6 พยายามให้ความช่วยเหลือและบริการบางอย่าง ที่ช่วยแก้ไขปัญหาให้ลูกค้า และการให้อะไรนอกเหนือจากสินค้าจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี
  - 5.6.7 ถ้าเกิดความล่าช้าในการส่งสินค้าบริการ ต้องรีบแก้ไขและขอภัยในเหตุการณ์ที่ไม่คาดหมาย พร้อมป้องกัน ไม่ให้เกิดเหตุซ้ำอีก
  - 5.6.8 เมื่อลูกค้าข้องใจต้องให้ความสนใจโดยไม่รีรอ
  - 5.6.9 ต้องตอบหรืออธิบายข้อร้องเรียนของลูกค้าทันที
  - 5.6.10 ในยามที่ไม่สามารถให้สินค้าหรือบริการแก่ลูกค้าได้ เช่น สินค้าในบริษัทหมดต้องให้ความช่วยเหลือหาสินค้าจากที่อื่นแทนให้ เพราะลูกค้าอาจกลับมาอีกในอนาคต
- ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ได้อธิบายถึงความความสัมพันธ์เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งจะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย

5.7 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการ

5.7.1 เวิร์มา (verma 1986 อ้างใน ขวลิขิต เหล่ารุ่งกาญจน์ 2538: 17) กล่าวว่า การให้บริการที่ดีส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การเข้าถึงบริการ และได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงบริการดังนี้

- 1) ความเพียงพอของบริการที่มีอยู่ (Availability) คือความพอเพียงระหว่างบริการที่มีอยู่กับความต้องการของผู้บริการ
- 2) การเข้าถึงแหล่งบริการ ได้อย่างสะดวก โดยคำนึงถึงลักษณะที่ตั้งและการเดินทาง

- 3) ความสะดวกและสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งบริการ (Accommodation) ได้แก่ แหล่งบริการที่มีผู้รับบริการยอมรับว่าให้ความสะดวก และมีสิ่งอำนวยความสะดวก
- 4) ความสามารถของผู้รับบริการ ในการที่จะเสียค่าใช้จ่ายสำหรับบริการ
- 5) การยอมรับคุณภาพของบริการ(Acceptability) ซึ่งในที่นี้รวมถึงการยอมรับลักษณะของผู้ให้บริการด้วย

5.7.2 แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber 1966 อ้างใน ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์ 2538: 17)

กล่าวว่าการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและประโยชน์ต่อสาธารณชนมากที่สุด คือการให้โดยไม่คำนึงถึงตัวบุคคล กล่าวคือ การให้บริการที่ไม่ใช้อารมณ์และไม่มีความชอบพอใครเป็นพิเศษ แต่ทุกคนจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ตามหลักเกณฑ์ที่อยู่ในสภาพที่เหมือนกัน

5.7.3 มิลเล็ต จอห์น ดี (Millett, John D. 1954 อ้างใน อ้อมทิพย์ กองสมบัติ

2535: 9) กล่าวว่าคุณค่าประการแรกของการบริหารงาน รัฐบาลทั้งหมดคือ การปฏิบัติงานด้วยการให้บริการที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ 5 ประการ คือ

- 1) การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Service)
- 2) การให้บริการอย่างรวดเร็วทันต่อเวลา (Timely Service)
- 3) การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample Service)
- 4) การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service)
- 5) การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progressive Service)

5.7.4 มิลเล็ต จอห์น ดี (Millett, John D. 1954 อ้างใน นงนุช อุณอนันต์ 2545: 28)

กล่าวว่า ความพึงพอใจในบริการ (Satisfactory Service) หรือความสามารถที่จะพิจารณาว่าบริการนั้นเป็นที่พึงพอใจหรือไม่สามารถวัดได้จาก

- 1) การให้บริการอย่างเสมอภาพ (Equitable Service) หมายถึง การให้บริการของสหกรณ์ที่มีความยุติธรรมเสมอภาพเท่าเทียมกัน ไม่ว่าสมาชิกของสหกรณ์จะมีตำแหน่งหน้าที่การงานอย่างไร ก็ให้บริการโดยมีมาตรฐานการให้บริการอย่างเดียวกัน
- 2) การให้บริการที่ตรงเวลา (Timely Service) หมายถึง ในการบริการจะต้องมองว่า การให้บริการแก่สมาชิกจะตรงเวลา ผลการปฏิบัติงานของสหกรณ์จะถือว่าไม่มีประสิทธิภาพเลยถ้าไม่ตรงเวลา ซึ่งจะสร้างความไม่พึงพอใจให้แก่สมาชิกที่มาใช้บริการ
- 3) การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample Service) หมายถึง การให้บริการที่มีความเพียงพอด้านสถานที่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

4) การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service) หมายถึง การให้บริการที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ โดยยึดประโยชน์ของสมาชิกเป็นหลัก

5) การให้บริการที่มีความก้าวหน้า (Progressive Service) หมายถึง การให้บริการที่มีการปรับปรุงคุณภาพและการปฏิบัติงาน กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การเพิ่มประสิทธิภาพหรือความสามารถที่จะทำหน้าที่ได้มากขึ้น โดยใช้ทรัพยากรเท่าเดิม

5.7.5 ทฤษฎีการให้บริการ (Zeithal And Barry อ้างใน นงนุช อุณอนันต์ 2545:

32) กล่าวว่า การให้บริการที่ประสบความสำเร็จต้องประกอบด้วยคุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้ คือ

- 1) ความเชื่อถือได้
- 2) การตอบสนอง
- 3) ความสามารถ
- 4) การเข้าถึงบริการ
- 5) ความสุภาพอ่อนโยน
- 6) การสื่อสาร
- 7) ความซื่อสัตย์

ดังที่ได้กล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่าการให้บริการหมายถึง กระบวนการของการปฏิบัติเพื่อให้ผู้อื่นชื่นชอบและพอใจในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่นอย่างมีความสุข

6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ประกายศิริ ศรีรุ่งเรือง (2534: 1) ศึกษาเรื่องการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เชียงราย จำกัด พบว่าสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่สมัครเป็นสมาชิกเพราะต้องการออมทรัพย์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ โดยให้สมาชิกที่มีการฝากเงินทั้งประเภทประจำและประเภทออมทรัพย์ (เผื่อเรียก) หรือจะถือหุ้นเพิ่มขึ้นในสหกรณ์ก็ได้เป็นอันดับแรก ส่วนประการต่อไปต้องการมีความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ มีความภักดี มีความศรัทธา และให้ความร่วมมือกับสหกรณ์ เพื่อรวมกันที่จะต่อสู้จัดปัญหาความเดือดร้อนในเรื่องเงินกู้ และเมื่อสิ้นปีสหกรณ์มีกำไรสุทธิก็สามารถได้รับเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนจากสหกรณ์ อีกทั้งได้มีความรู้เรื่องวิธีการสหกรณ์ที่มีอุดมการณ์ในการรวมคนเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และรวมพลังกันให้เกิดอำนาจต่อรองตามหลักของวิธีการสหกรณ์

นภาพร เชื้อจำ (2531: 1) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรเมืองมินบุรี จำกัด” ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกมีการศึกษา สูง มีระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์มาก ได้รับข่าวสารมากมีความเข้าใจในหลักการ สหกรณ์มาก และมีความคาดหวังผลประโยชน์จากสหกรณ์มากจะเข้ามีส่วนร่วมในการส่งเสริม กิจกรรมด้านต่าง ๆ ของทางสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีการศึกษาน้อย มีระยะเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ น้อย มีความเข้าใจในหลักการสหกรณ์น้อยและมีความคาดหวังผลประโยชน์ทางสหกรณ์น้อย ส่วน ความแตกต่างระหว่างรายได้ของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้ามีส่วนร่วมในการส่งเสริม กิจกรรมของสหกรณ์

เดือนจิต สารีบุตร (2528: 15-16) ศึกษาเรื่องบทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ในการ ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก: ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดนครราชสีมา จำกัด สรุปได้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจปานกลางในเรื่องความเป็นเจ้าของสหกรณ์ วัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ในการลงคะแนนเสียง ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ ด้านการออมทรัพย์ของ สมาชิก การสะสมค่าหุ้นรายเดือนดีพอสมควร เพราะในการบริหารงาน สหกรณ์เป็นเรื่องของ สมาชิกโดยการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานขึ้นบริหารแทนสมาชิกทั้งหมดในสหกรณ์ เพื่อจัด บริการให้สมาชิกที่ต้องการ โดยมีพนักงานสหกรณ์ที่คณะกรรมการ ได้จัดจ้างขึ้นมาทำหน้าที่ในการ บริการสมาชิก ในเรื่องการรับฝากเงิน การสะสมค่าหุ้นรายเดือน และให้ความรู้ต่าง ๆ ในเรื่อง สหกรณ์แก่สมาชิกด้วย สหกรณ์จึงจะสามารถดำเนินการโดยตรงได้

ยีนดี เจ้าแก้ว (2528: 17-18) ศึกษาเรื่องพฤติกรรม ความเห็นและความรู้ ความเข้าใจ ของสมาชิกที่มีต่อความสำเร็จของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูบุรีรัมย์ จำกัด สรุปได้ว่า สมาชิกมีวัตถุประสงค์เพื่อจะได้ทราบประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ พฤติกรรมความเห็นในการดำเนินธุรกิจ การจัดการของสหกรณ์เอง ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกในเรื่องเกี่ยวกับสหกรณ์ ปรากฏว่าประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นี้จัดอยู่ในอัตราส่วนที่สูง ส่วนของอัตราการไหลเวียนของ ปริมาณเงินก็อยู่ในอัตราที่สูงเช่นกัน ทำให้มีกำไรสุทธิในระยะ 11 ปี และสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งแสดง ถึงประสิทธิภาพของคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนดนโยบายให้ฝ่ายจัดการปฏิบัติเพื่อให้ เกิดผลสูงสุดแก่สมาชิก โดยมีผลกำไรแสดงถึงการมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย รู้จัก ประสานงานกัน อำนวยผลประโยชน์ให้กับสมาชิกได้ทั่วถึงจัดบริหารสหกรณ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ตามต้องการ

อังคณา บุญสาม (2539: 1) ศึกษาเรื่องทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ต่อการบริการของ สหกรณ์การเกษตร: ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์การเกษตรพิบูลมังสาหาร จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี การศึกษาพบว่า เพศ อายุ การศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก รายได้จากการประกอบอาชีพ การ

เป็นสมาชิกกลุ่มสังคมอื่น ๆ เหตุผลของการสมัครเข้าเป็นสมาชิกและความรู้เรื่องสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการบริการของสหกรณ์การเกษตร ระดับความรู้เรื่อง สหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการบริการของสหกรณ์การเกษตร และระดับความรู้เรื่อง สหกรณ์ของสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง พบว่า สมาชิกมีความรู้เรื่องสหกรณ์ในระดับสูง

วิภา พนมประเสริฐ (2536: 1) ศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ โรงพยาบาลสุรินทร์ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของ สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ โรงพยาบาลสุรินทร์ จำกัด โดยมุ่งศึกษาความสำเร็จในด้านสหกรณ์เป็นหลักว่าสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องหลักและวิธีการสหกรณ์ในระดับใด มีทัศนคติต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ในระดับใดและประโยชน์ต่าง ๆ ที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์เป็นไปตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ผลการศึกษาในส่วนความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์สรุปได้ว่า สหกรณ์ขาดการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในรอบเดือนและระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะกรรมการให้สมาชิกทราบก่อให้เกิดปัญหาการเข้าใจผิดเพราะสมาชิกไม่ทราบข้อเท็จจริง การเลือกคณะกรรมการของสหกรณ์ควรใช้วิธีการหย่อนบัตรลงคะแนน สหกรณ์ควรเพิ่มวงเงินกู้ให้สูงกว่าเดิม เพื่อสนองตอบความต้องการใช้เงินกู้ของสมาชิกมากขึ้น

เอื้อน หุ่นเที่ยง (2539: 10) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมเชียงคำ จำกัด อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก 2) ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมเชียงคำ จำกัด 3) ปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ อยู่ในระดับน้อย

กันตพัฒน์ เอี่ยมผิ้ง (2542: 1) ศึกษาเรื่องการพัฒนาบริการและสวัสดิการให้กับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์: ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจนครบาล จำกัด ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดบริการและ สวัสดิการในด้านการรับข่าวสารของสมาชิกว่าสมาชิกส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารไม่เพียงพอ ด้านการรับสวัสดิการ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับสวัสดิการ เนื่องจากความไม่รู้หรือสวัสดิการที่มีอยู่น้อยเกินไป หรือการจัดสวัสดิการไม่ตรงกับความต้องการของสมาชิกหรือคุณสมบัติไม่เข้าหลักเกณฑ์ พบข้อที่สหกรณ์ออมทรัพย์ควรปรับปรุง คือ เรื่องความรู้ความเข้าใจในหลักการของสหกรณ์ การประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์อย่างเพียงพอทั่วถึงอย่างสม่ำเสมอ ควรให้บริการสมาชิกด้วยความสะดวกและรวดเร็ว ควรจัดสวัสดิการให้ตรงกับความต้องการของสมาชิก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ผู้ทำธุรกิจปาล์มและมีอายุการเข้าเป็นสมาชิกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ในเขตอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร จำนวน 20 กลุ่ม สมาชิกจำนวน 1,117 ราย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จากจำนวน 20 กลุ่ม จำนวน 1,117 ราย ใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ของ Yamane (อ้างใน จินดา ขลิบทอง 2544: 20) ได้กลุ่มตัวอย่าง 295 ราย ดังนี้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

e = ความคลาดเคลื่อนที่กำหนดว่าจะเป็น (0.05)

โดย $N = 1,117$

$e = 0.05$

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,117}{1 + 1,117(0.05)^2} \\ &= \frac{1,117}{3.79} \\ &= 295 \end{aligned}$$

จากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 20 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีจำนวนสมาชิกไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงใช้การทอนสัดส่วน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการจับสลาก ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงจำนวนสมาชิกสหกรณ์ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มที่	จำนวนสมาชิกทั้งสิ้น	จำนวนตัวอย่างที่ใช้
1	57	15
2	52	14
3	53	14
4	93	25
5	60	16
6	55	14
7	52	14
8	53	14
9	56	15
10	56	14
11	49	13
12	56	15
13	53	14
14	54	14
15	59	15
16	62	16
17	55	14
18	64	17
19	54	12
20	35	10
รวม	1,117	295

ที่มา: สหกรณ์นิคมท่าแซะ (2546) ทะเบียนกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ ปี 2546 ชุมพร กรมส่งเสริม
สหกรณ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์คำถามประเภทปลายเปิด (open-ended questions) และปลายปิด (closed-ended questions) โดยในแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

3. การวัดตัวแปรและเกณฑ์การวัด

วัดความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด กำหนดคะแนนโดยปรับปรุงมาจาก Likert (ลิเคอร์ท) ซึ่งมีระดับความพึงพอใจดังนี้

คะแนน	ระดับความพึงพอใจ
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

เกณฑ์การวัดระดับความพึงพอใจใช้หาค่าน้ำหนักเฉลี่ยและอธิบายโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ระดับคะแนนความพึงพอใจ	ช่วงคะแนนเฉลี่ย
มากที่สุด	4.21 – 5.00
มาก	3.41 – 4.20
ปานกลาง	2.61 – 3.40
น้อย	1.81 – 2.60
น้อยที่สุด	1.00 – 1.80

4. การทดสอบแบบสัมภาษณ์

4.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ จากนั้นได้นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้จัดการ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด คณะกรรมการผู้บริหารสหกรณ์ตลอดจนผู้อำนวยการนิคมสหกรณ์ ท่าแซะ เพื่อทดสอบความตรง (validity) แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา ที่จะวัด

4.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบกับบุคคลนอกกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสัมภาษณ์ในส่วนของความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน ของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ระดับความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร และปัญหาอุปสรรคของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จังหวัดชุมพร เพื่อหาค่าสอดคล้องภายใน โดยเลือกวิธี ครอนบาค-อัลฟา (cronbach's alpha) ได้ความเชื่อมั่น 0.7889 0.9539 และ 0.9224 ตามลำดับและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม แล้วจึงใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีสัมภาษณ์จากสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จังหวัด ชุมพร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 295 ราย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน เมษายน - พฤษภาคม 2547

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล มาถอดรหัสและวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS for windows

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด จังหวัดชุมพร ได้แบ่งผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด

ตอนที่ 1 ด้านส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ โดยการสัมภาษณ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ส่วนบุคคล

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	n = 295	
					$\bar{X}$	SD.
เพศ						
ชาย	219	74.2				
หญิง	76	25.8				

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 295						
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	SD.
อายุ (ปี)			30	83	58.01	12.19
≤ 40	26	8.9				
41 – 50	57	19.3				
51 – 60	84	28.5				
61 – 70	78	26.4				
> 70	50	16.9				
ระดับการศึกษา						
ไม่ได้รับการศึกษา	1	0.3				
ประถมศึกษา	242	82.0				
มัธยมศึกษา	45	15.3				
ระดับปริญญาตรี	6	2.0				
อื่นๆ	1	0.4				
สถานภาพสมรส						
โสด	5	1.7				
สมรส	243	82.4				
หม้าย	46	15.6				
หย่าร้าง	1	0.3				
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)			1.0	10.0	4.51	1.81
1 – 2	35	11.9				
3 – 4	127	43.1				
5 – 6	95	32.2				
7 – 8	28	9.5				
> 8	10	3.3				

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 295

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	SD.
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก (ปี)			5.00	33.0	23.90	8.63
≤ 10	30	10.2				
11 – 15	33	11.2				
16 – 20	39	13.2				
21 – 25	45	15.3				
26 - 30	41	13.9				
> 30	107	36.2				

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกที่ทำการศึกษาในครั้งนี้พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 74.2 มีอายุ 51-60 ปีมากที่สุด ร้อยละ 28.5 โดยผู้ที่มีอายุน้อยที่สุด 30 ปี อายุมากที่สุด 83 ปี และอายุเฉลี่ย 58.01 ส่วนใหญ่ร้อยละ 82.0 จบชั้นประถมศึกษาเป็นผู้ที่สมรสแล้วร้อยละ 82.4 ส่วนสมาชิกในครัวเรือนพบว่า ร้อยละ 43.1 มีสมาชิก 3-4 คน ในครัวเรือนน้อยที่สุด 1 คน มากที่สุด 10 คน ด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิกร้อยละ 36.2 เป็นมากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 23.90 ปี

ตารางที่ 4.2 ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์

n = 295

ประเด็น	รู้เกี่ยวกับสหกรณ์	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สหกรณ์เป็นองค์กรที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือกันโดยความสมัครใจ	293	99.3
2. สิทธิในการออกเสียงของสมาชิก	289	98.0
3. หน้าที่ของสมาชิกในการเข้าประชุม	288	97.6
4. ประโยชน์ของสหกรณ์	287	97.3
5. การให้การศึกษาอบรมสมาชิกสหกรณ์ ด้านอุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์	286	96.9
6. การเป็นสมาชิกสหกรณ์	284	96.3
7. ความเป็นเจ้าของสหกรณ์	257	87.1
8. สถานภาพของสหกรณ์เป็นนิติบุคคล	232	78.6
9. การได้มาซึ่งคณะกรรมการดำเนินงาน	204	69.2
10. การแบ่งส่วนกำไรให้แก่สมาชิก	37	12.5

จากตารางที่ 4.2 การทดสอบความรู้ของสมาชิกด้านสหกรณ์ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องสหกรณ์เป็นองค์กรที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือกันโดยสมัครใจคือ ร้อยละ 99.3 รองลงมา สิทธิในการออกเสียงของสมาชิก หน้าที่ของสมาชิกในการเข้าประชุม ประโยชน์ของสหกรณ์ การให้การศึกษาอบรมสมาชิกสหกรณ์ด้านอุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์ การเป็นสมาชิกสหกรณ์ ความเป็นเจ้าของสหกรณ์ สถานภาพของสหกรณ์เป็นนิติบุคคล การได้มาซึ่งคณะกรรมการดำเนินงาน การแบ่งส่วนกำไรให้แก่สมาชิก ร้อยละ 98.0 97.6 97.3 96.9 96.3 87.1 78.6 69.2 และร้อยละ 12.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์

n = 295

ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	SD.
≤ 6	12	4.1	3	10	8.32	.97
7	28	9.5				
8	110	37.3				
9	133	45.1				
10	12	4.0				

จากตารางที่ 4.3 สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ในระดับ 9 คะแนน คือ ร้อยละ 45.1 รองลงมา มีความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ 8 คะแนน ร้อยละ 37.3 โดยระดับคะแนนมีความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์เฉลี่ย 8.32

ตารางที่ 4.4 จำนวนพื้นที่ถือครอง

n = 295

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	SD.
จำนวนพื้นที่ถือครองทั้งหมด(ไร่)			3	140	41.10	12.84
≤ 30	21	7.1				
31 – 40	10	3.4				
> 40	264	89.5				
พื้นที่ในเขต (ไร่)			3	80	38.10	8.30
≤ 30	21	7.1				
31 – 40	247	83.7				
> 40	27	9.2				
พื้นที่นอกเขตนิคม (ไร่)						
ไม่มี	266	90.2				
มี	29	9.8	8	100	30.90	23.2
≤ 10	6	2.0				
11 – 20	6	2.0				
21 – 30	6	2.0				
> 30	11	3.8				

จากตารางที่ 4.4 สมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครองทั้งหมด 40 ไร่ คือ ร้อยละ 89.5 โดยมีพื้นที่น้อยที่สุด 3 ไร่ สูงสุด 140 ไร่ และมีพื้นที่เฉลี่ย 41.10 ไร่ โดยมีพื้นที่ในเขต 31- 40 ไร่ คือร้อยละ 83.7 โดยมีพื้นที่น้อยที่สุด 3 ไร่ สูงสุด 80 ไร่ และมีพื้นที่เฉลี่ย 38.10 ไร่ พื้นที่นอกเขตนิคมมากกว่า 30 ไร่ ร้อยละ 3.8 โดยมีเนื้อที่น้อยสุด 8 ไร่ สูงสุด 100 ไร่ พื้นที่เฉลี่ย 30.90 ไร่

ตารางที่ 4.5 จำนวนหุ้นและจำนวนแรงงาน

n = 295						
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	SD.
จำนวนหุ้นที่ถือไว้กับสหกรณ์ (หุ้น)			100	4,950	999.40	597.56
≤ 500	54	18.3				
501 – 1,000	115	39.0				
1,001 – 1,500	90	30.5				
1,501 – 2,000	25	8.5				
$> 2,000$	11	3.7				
จำนวนแรงงานของสมาชิกใน ครัวเรือน (คน)			1	5	2.94	1.08
1	13	4.4				
2	115	39.0				
3	72	24.4				
4	67	22.7				
5	28	9.5				

จากตารางที่ 4.5 พบว่าร้อยละ 39.0 ถือหุ้นไว้กับสหกรณ์ในช่วงระหว่าง 501-1,000 หุ้น จำนวนหุ้นสูงสุด 4,950 หุ้นและน้อยสุด 100 หุ้น ส่วนใหญ่จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่เป็นแรงงานจำนวน 2 คน คือร้อยละ 39.0 โดยจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นแรงงานน้อยสุด 1 คน สูงสุด 5 คน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นแรงเฉลี่ย 2.94 คน

ตารางที่ 4.6 รายได้ของครัวเรือนในปี 2546

n = 295

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	SD.
(1) รายได้ทั้งหมด (บาท)			20,000	860,000	278,522.72	96,332.04
$\leq 100,000$	7	2.4				
100,001 – 200,000	30	10.2				
200,001 – 300,000	191	64.7				
$> 300,000$	67	22.7				
(2) รายได้ในภาคเกษตรทั้งหมด (บาท)			14,400	850,000	213,330.17	81,983.43
$\leq 100,000$	14	4.7				
100,001 – 200,000	232	78.6				
200,001 – 300,000	29	9.8				
$> 300,000$	20	6.8				
(3) รายได้นอกภาคเกษตรทั้งหมด(บาท)			10,000	350,000	74,831.92	51,105.31
$\leq 25,000$	10	3.9				
25,001 – 50,000	157	61.1				
50,001 – 100,000	4	17.9				
$> 100,000$	44	17.1				

จากตารางที่ 4.6 ในปี 2546 สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีรายได้ทั้งหมด 200,001 - 300,000 บาท คือร้อยละ 64.7 โดยมีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 278,522.72 บาท สำหรับสมาชิกสหกรณ์มีรายได้ในภาคเกษตรทั้งหมด 100,001-200,000 บาท คือ ร้อยละ 78.6 โดยมีรายได้ในภาคเกษตรเฉลี่ยทั้งหมด 213,330.17 บาท สำหรับสมาชิกสหกรณ์มีรายได้นอกภาคเกษตรทั้งหมด 25,001-50,000 บาท คือร้อยละ 61.1 โดยมีรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ยทั้งหมด 74,831.92 บาท

ตารางที่ 4.7 หนี้สินของครอบครัว

n = 295						
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	SD.
สหกรณ์ (บาท)			1,000	500,000	128,812.45	124,806.16
$\leq 50,000$	40	42.1				
50,001 – 100,000	16	16.8				
100,001 – 150,000	9	9.5				
150,001 – 200,000	11	11.6				
$> 200,000$	19	20.0				
ธนาคาร (บาท)			17,000	750,000	234,086.17	177,609.96
$\leq 100,000$	13	24.5				
100,001 – 200,000	20	37.7				
200,001 – 300,000	8	15.7				
$> 300,000$	12	22.6				
กลุ่ม/กองทุนอื่น (บาท)			4,000	200,000	20,971.11	29,449.05
$\leq 100,000$	19	42.2				
100,001 – 200,000	20	44.4				
$> 200,000$	6	13.3				
ญาติพี่น้อง (บาท)			30,000	300,000	143,333	140,119
$\leq 100,000$	2	66.7				
$> 200,000$	1	33.3				

จากตารางที่ 4.7 สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่หนี้เป็นหนี้สินสหกรณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท คือร้อยละ 42.1 โดยมีหนี้้น้อยสุด 1,000 บาท สูงสุด 50,000 บาท โดยมีหนี้สินเฉลี่ย 128,812.45 บาท เป็นหนี้ธนาคาร 100,001-200,000 บาท คือร้อยละ 37.7 โดยมีหนี้้น้อยสุด 17,000 บาท สูงสุด 750,000 บาท โดยมีหนี้เฉลี่ย 234,086.17 บาท เป็นหนี้กลุ่ม/กองทุนอื่น 100,001-200,000 บาท คือร้อยละ 44.4 โดยมีหนี้้น้อยสุด 4,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท โดยมีหนี้เฉลี่ย 20,971.11 บาท เป็นหนี้ญาติพี่น้อง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท คือร้อยละ 66.7 โดยมีหนี้้น้อยสุด 30,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท จำนวนหนี้เฉลี่ย 143,333 บาท

ตารางที่ 4.8 สถานภาพทางสังคม

n = 295		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเป็นสมาชิกกลุ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- เป็นกลุ่มสมาชิก ธ.ก.ส	119	40.3
- ไม่เป็นกลุ่มสมาชิกใดเลย	93	31.5
- เป็นกลุ่มเกษตรกร	49	16.6
- กองทุนหมู่บ้าน	13	4.4
ตำแหน่งทางสังคม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- สหกรณ์	19	6.4
- กองทุนหมู่บ้าน	18	6.1
- ด้านศาสนา	7	2.4
- ด้านสถาบันการศึกษา	6	2.0
- ด้านองค์การบริหารส่วนตำบล	3	1.0

จากตารางที่ 4.8 สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เข้าเป็นกลุ่มสมาชิก ธ.ก.ส. คือร้อยละ 40.3 รองลงมาไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย ร้อยละ 31.5 เข้าเป็นกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 16.6 และกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 4.4 ตามลำดับ สำหรับตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 6.4 เป็นกรรมการสหกรณ์ รองลงมาเป็นด้านกองทุนหมู่บ้าน ด้านศาสนา ด้านการศึกษา และด้านองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 6.1 2.4 2.0 และ 1.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด

ตารางที่ 4.9 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านธุรกิจสินเชื่อ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ						ความ หมาย
	5	4	3	2	1	— X	
1. ธุรกิจสินเชื่อ (n = 294)	32 (10.9)	146 (49.7)	104 (35.4)	8 (2.7)	4 (1.4)	3.65	มาก
1.1 จำนวนวงเงินกู้ที่สหกรณ์ฯ ให้สมาชิกกู้ (n = 292)	6 (2.1)	154 (52.7)	122 (41.8)	7 (2.4)	3 (1.0)	3.52	มาก
- เงินกู้ระยะสั้น (n = 289)	4 (1.4)	154 (53.3)	121 (41.9)	10 (3.5)	-	3.52	มาก
- เงินกู้ระยะปานกลาง (n = 289)	7 (2.4)	155 (53.6)	119 (41.2)	7 (2.4)	1 (0.3)	3.55	มาก
- เงินกู้ระยะยาว (n = 290)	6 (2.1)	160 (55.2)	120 (41.4)	4 (1.4)	-	3.57	มาก
1.2 ระยะเวลาการชำระเงินกู้ยืมให้กับ สหกรณ์ฯ ตามสัญญา (n = 292)	12 (4.1)	137 (46.9)	119 (40.8)	14 (4.8)	10 (3.4)	3.43	มาก
- เงินกู้ระยะสั้น (n = 288)	8 (2.8)	150 (52.1)	112 (38.9)	15 (5.2)	3 (1.0)	3.50	มาก
- เงินกู้ระยะปานกลาง (n = 287)	9 (3.1)	145 (50.5)	106 (36.9)	26 (9.1)	1 (0.3)	3.47	มาก
- เงินกู้ระยะยาว (n = 285)	12 (4.2)	135 (47.4)	123 (43.2)	14 (4.9)	1 (0.4)	3.50	มาก
1.3 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ฯ จำนวนเงินกู้ตั้งแต่ 1 – 500,000.-บาท โดยสหกรณ์ฯ คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี (n = 283)	5 (1.8)	120 (42.4)	116 (41.0)	33 (11.7)	9 (3.2)	3.27	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ						ความ หมาย
	5	4	3	2	1	— X	
1.4 การถือหุ้นให้เพิ่มตามส่วนเงินกู้ คือ เงินกู้ จำนวน 1,000.-บาท ให้ สมาชิกถือหุ้นเพิ่ม 50.-บาท เพื่อการ ระดมทุน (n = 293)	10 (3.4)	151 (51.5)	123 (42.0)	8 (2.7)	1 (0.3)	3.54	มาก
1.5 ความสะดวกรวดเร็วในการ พิจารณาอนุมัติเงินกู้ และการจ่ายเงินกู้ ของ สหกรณ์ฯ (n = 293)	35 (11.9)	157 (53.6)	82 (28.0)	15 (5.1)	4 (1.4)	3.69	มาก
1.6 แข็งเ็นหนี้สินของสหกรณ์ฯ ก่อนครบกำหนดสัญญา (n = 292)	36 (12.3)	166 (56.8)	82 (28.1)	7 (2.4)	1 (0.3)	3.78	มาก
1.7 การติดตามเร่งรัดหนี้สินของ พนักงานสินเชื่อสหกรณ์ฯ (n = 291)	39 (13.4)	164 (56.4)	76 (26.1)	10 (3.4)	2 (0.7)	3.78	มาก
1.8 การให้บริการของพนักงาน สินเชื่อสหกรณ์ฯ (n = 288)	52 (18.1)	164 (56.9)	65 (2.6)	5 (1.7)	2 (0.7)	3.89	มาก

ตารางที่ 4.9 จากการศึกษา พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจด้านการให้ธุรกิจ
สินเชื่อของสหกรณ์ฯ ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 โดยพึงพอใจ เรื่องการให้บริการของพนักงาน
สินเชื่อสหกรณ์ฯ ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.89 รองลงมาได้แก่ แข็งเ็นหนี้สิน การติดตามเร่งรัด
หนี้สิน ความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ การถือหุ้นให้เพิ่มตามส่วนเงินกู้ จำนวน
วงเงินกู้ที่สหกรณ์ฯ ให้สมาชิกกู้ ระยะเวลาการชำระเงินกู้ยืมให้กับสหกรณ์ฯ ตามสัญญา โดยมี
ค่าเฉลี่ย 3.78 3.78 3.54 3.43 3.52 3.43 และมีความพึงพอใจด้านอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของ
สหกรณ์ฯ ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					— X	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
2. ธุรกิจรวมกันซื้อ (n = 294)	66 (22.4)	178 (60.5)	43 (14.6)	6 (2.0)	1 (0.3)	4.02	มาก
2.1 ประเภทสินค้าที่สหกรณ์ฯ นำ มาจำหน่ายแก่สมาชิก (n = 293)	37 (12.6)	201 (68.6)	45 (15.4)	6 (2.0)	4 (1.4)	3.89	มาก
- สินค้าประเภทเครื่องอุปโภค บริโภค (n= 290)	35 (12.1)	194 (66.9)	57 (19.7)	2 (0.7)	2 (2.7)	3.88	มาก
- สินค้าประเภทวัสดุการเกษตร ปื๋ย ขาปราบวัชพืชและศัตรูพืช (n= 291)	34 (11.7)	178 (61.2)	76 (26.1)	3 (1.0)	- (-)	3.83	มาก
2.2 คุณภาพสินค้าที่ร้านสวัสดิการ สหกรณ์ฯ นำมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก (n= 289)	42 (14.5)	187 (64.7)	57 (19.7)	3 (1.0)	- (-)	3.92	มาก
2.3 การให้บริการด้านสถานีน้ำมัน ของสหกรณ์ฯ (n= 290)	54 (18.6)	132 (45.5)	83 (28.6)	16 (5.5)	5 (1.7)	3.73	มาก
2.4 การให้บริการด้านร้านสวัสดิ การของสหกรณ์ฯ (n= 294)	71 (24.1)	177 (60.2)	42 (14.3)	4 (1.4)	- (-)	4.07	มาก
2.5 การให้บริการของเจ้าหน้าที่การ ตลาดสหกรณ์ (n= 292)	58 (19.9)	176 (60.3)	54 (18.5)	4 (1.4)	- (-)	3.98	มาก
2.6 ราคาสินค้าที่สหกรณ์ฯ นำมา จำหน่ายให้แก่สมาชิกเมื่อเทียบกับ ราคาท้องตลาดทั่วไป (n= 290)	63 (21.7)	160 (55.2)	59 (20.3)	6 (2.1)	2 (0.7)	3.95	มาก

ตารางที่ 4.10 จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจด้านธุรกิจรวมกันซื้อ
ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 โดยพึงพอใจเรื่องการให้บริการด้านร้านสวัสดิการของสหกรณ์ฯ ใน
ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.07 รองลงมาได้แก่ ให้บริการเจ้าหน้าที่ตลาด ราคาสินค้า คุณภาพสินค้า
ที่ร้านสวัสดิการสหกรณ์ฯ ประเภทสินค้า การให้บริการด้านสถานีน้ำมัน โดยค่าเฉลี่ย 3.98 3.95
3.92 3.89 และ 3.73 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านธุรกิจรวมกันขาย

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					— X	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
3. ด้านธุรกิจรวมกันขาย (n = 293)	16 (5.5)	195 (66.6)	71 (24.2)	11 (3.8)	- (-)	3.73	มาก
3.1 สหกรณ์ฯ รับซื้อปาล์มจากสมาชิกในราคา ที่ต่ำกว่าท้องตลาด (บางแห่ง) กิโลกรัมละ 0.50- 0.10 บาท (n = 287)	10 (3.5)	122 (42.5)	135 (45.6)	18 (6.3)	6 (2.1)	3.39	ปาน กลาง
3.2 การรับซื้อปาล์มของสหกรณ์ฯ โดยเครื่อง ชั่งน้ำหนักของสหกรณ์ฯ มีมาตรฐาน (n = 291)	19 (6.5)	194 (66.7)	73 (25.1)	5 (1.7)	- (-)	3.78	มาก
3.3 การกำหนดระยะเวลารับซื้อปาล์ม ตั้งแต่ เวลา 07.00–9.30 น. (n = 293)	41 (14.0)	213 (72.7)	37 (12.6)	1 (.3)	1 (0.3)	3.99	มาก
3.4 สถานที่รับซื้อผลผลิตปาล์มของ สหกรณ์ฯ (n = 286)	19 (6.6)	194 (67.8)	70 (24.5)	3 (1.0)	- (-)	3.80	มาก
3.5 พนักงานสหกรณ์ฯ ที่ให้บริการ ตามจุด รับซื้อปาล์ม (แฉิมปี) (n = 293)	17 (5.8)	193 (65.9)	80 (27.3)	3 (1.0)	- (-)	3.76	มาก
3.6 ค่าใช้จ่ายในการขนส่งปาล์มจาก สหกรณ์ฯ ส่งโรงงาน (n = 287)	12 (4.2)	143 (49.8)	125 (43.6)	7 (2.4)	- (-)	3.55	มาก

ตารางที่ 4.11 จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจด้านธุรกิจรวมกันขาย
ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.73 โดยพึงพอใจ เรื่องการกำหนดระยะเวลารับซื้อปาล์มตั้งแต่เวลา 07.00 น.
– 9.30 น. ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.99 รองลงมาได้แก่ สถานที่รับซื้อผลผลิตปาล์มของสหกรณ์ฯ
การรับซื้อปาล์มของสหกรณ์โดยเครื่องชั่งน้ำหนัก พนักงานสหกรณ์ที่ให้บริการ และค่าใช้จ่ายใน
การขนส่งปาล์ม โดยค่าเฉลี่ย 3.80 3.78 3.76 3.55 และมีความพึงพอใจด้านรับซื้อปาล์มราคาต่ำ
กว่าท้องตลาดในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.39 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่ามะแซ่ จำกัด
ด้านธุรกิจรับฝากเงิน

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ						ความหมาย
	5	4	3	2	1	— X	
4. ด้านธุรกิจรับฝากเงิน (n= 292)	87 (29.8)	165 (56.5)	35 (12.0)	3 (1.0)	2 (0.7)	4.13	มาก
4.1 สหกรณ์ฯจ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของธนาคาร พาณิชย์อื่น (n= 288)	8 (2.8)	177 (61.5)	99 (34.4)	4 (1.4)	- (-)	3.65	มาก
4.2 ความรวดเร็วการรับฝากเงิน และการถอนเงินของสหกรณ์ (n = 290)	46 (15.9)	190 (65.5)	51 (17.6)	3 (1.0)	- (-)	3.96	มาก
4.3 ความมั่นคงในเรื่องการเงินของ สหกรณ์ฯ (n = 291)	82 (28.2)	168 (57.7)	40 (13.7)	1 (0.3)	- (-)	4.13	มาก
4.4 การให้บริการของเจ้าหน้าที่การ เงินสหกรณ์ฯ (n = 291)	82 (28.2)	156 (53.6)	47 (16.2)	6 (2.1)	- (-)	4.07	มาก

ตารางที่ 4.12 จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจธุรกิจรับฝากเงิน
ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.13 โดยพึงพอใจเรื่องความมั่นคงในเรื่องการเงินของสหกรณ์ฯในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.13 รองลงมาได้แก่ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ ความรวดเร็วการรับฝากเงินและ
ถอนเงินของสหกรณ์ฯ จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก โดยค่าเฉลี่ย 4.07 3.96 3.65 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าเสา จำกัด
ด้านการศึกษาอบรม

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					— X	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
5. ด้านการศึกษาอบรม (n = 290)	6 (2.1)	156 (53.8)	100 (34.5)	23 (7.9)	5 (1.7)	3.46	มาก
5.1 การให้บริการข่าวสารข้อมูล การเกษตรของสหกรณ์ฯ (n = 293)	4 (1.4)	153 (52.2)	119 (40.6)	14 (4.8)	3 (1.0)	3.48	มาก
5.2 การเผยแพร่ความรู้และให้การ ศึกษาด้านหลักและวิธีการสหกรณ์ของ สหกรณ์ (n = 290)	3 (1.0)	149 (51.4)	115 (39.7)	20 (3.9)	3 (1.0)	3.44	มาก
5.3 การให้การศึกษอบรมสมาชิก ใหม่ของสหกรณ์ฯ (n = 289)	4 (1.4)	145 (50.2)	112 (38.8)	25 (8.7)	3 (1.0)	3.42	มาก
5.4 การจัดชั้นสมาชิกของสหกรณ์ฯ (n = 278)	7 (2.5)	137 (49.3)	118 (42.4)	14 (5.0)	2 (0.7)	3.47	มาก

ตารางที่ 4.13 จากการศึกษพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจด้านการศึกษา
อบรมในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.46 โดยพึงพอใจ เรื่องการให้บริการข่าวสารข้อมูลการเกษตรของ
สหกรณ์ฯ ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.48 รองลงมาได้แก่ การจัดชั้นสมาชิก เผยแพร่ความรู้และ
ให้การศึกษามีความพึงพอใจในด้านการให้การศึกษอบรมสมาชิกใหม่โดยค่าเฉลี่ย 3.47
3.44 และ 3.42 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิก

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					— X	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
6. ด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิก (n = 293)	13 (4.4)	186 (63.5)	75 (25.6)	18 (6.1)	1 (0.3)	3.65	มาก
6.1 การเข้าประชุมกลุ่มสมาชิกของ สหกรณ์ฯ ปีละ 3 ครั้ง (n = 290)	9 (3.1)	191 (65.9)	82 (28.3)	7 (2.4)	1 (0.3)	3.68	มาก
6.2 การใช้สถานที่ประชุมกลุ่ม สมาชิก สหกรณ์ฯ แต่ละครั้ง (n = 289)	10 (3.5)	193 (66.8)	80 (27.7)	5 (1.7)	1 (0.3)	3.71	มาก
6.3 ระยะเวลาการจัดประชุมกลุ่ม (3 ชั่วโมง ต่อ 1 กลุ่ม) (n = 291)	12 (4.1)	195 (67.0)	76 (26.1)	8 (2.7)	-	3.72	มาก
6.4 การใช้สถานที่ประชุมใหญ่ของ สหกรณ์ฯ (n = 290)	14 (4.8)	186 (64.1)	76 (26.2)	13 (4.5)	1 (0.3)	3.68	มาก
6.5 การให้รางวัลของที่ระลึกใน กรณีที่สมาชิกมาเข้าร่วมประชุมใหญ่ (n = 291)	20 (6.9)	153 (52.6)	88 (30.2)	27 (9.3)	3 (1.0)	3.54	มาก

ตารางที่ 4.14 จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิกในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 โดยพึงพอใจ เรื่องระยะเวลาการจัดประชุมกลุ่มในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 รองลงมาได้แก่ การใช้สถานที่ประชุมกลุ่ม การใช้สถานที่ประชุมใหญ่ และการเข้าประชุมกลุ่มสมาชิกและมีความพึงพอใจในด้านการให้รางวัลของที่ระลึก โดยค่าเฉลี่ย 3.71 3.68 และ 3.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ฯ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					— X	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
7. ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ฯ (n = 294)	33 (11.2)	145 (49.3)	99 (33.7)	15 (51.1)	2 (0.7)	3.65	มาก
7.1 ในกรณีเจ็บป่วยได้รับค่าตอบแทนด้านรักษาพยาบาลแก่สมาชิกสหกรณ์ฯ ปีละไม่เกิน 2,000 บาท/คน (n = 292)	6 (2.1)	156 (53.4)	114 (39.0)	13 (4.5)	3 (1.0)	3.51	มาก
7.2 การให้ค่าตอบแทนเงินฌาปนกิจสงเคราะห์ เสียชีวิตแก่สมาชิกสหกรณ์ฯ รายละ 3,000 บาท/คน (n = 295)	6 (2.0)	171 (58.0)	104 (35.3)	8 (2.7)	6 (2.0)	3.55	มาก
7.3 การให้ค่าตอบแทนเงินฌาปนกิจสงเคราะห์ แก่สมาชิกสหกรณ์ฯ คนละ 20 บาท/คน (n = 294)	8 (2.7)	181 (61.6)	95 (32.3)	8 (2.7)	2 (0.7)	3.62	มาก
7.4 การให้บริการของเจ้าหน้าที่สวัสดิการของสหกรณ์ฯ (n = 271)	40 (14.8)	169 (62.4)	59 (21.8)	3 (1.1)	-	3.90	มาก

ตารางที่ 4.15 จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 โดยพึงพอใจเรื่องให้บริการของเจ้าหน้าที่สวัสดิการของสหกรณ์ฯ ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.90 รองลงมาได้แก่ การให้ค่าตอบแทนเงินฌาปนกิจสงเคราะห์แก่สมาชิกสหกรณ์ฯ คนละ 20 บาท/คน การให้ค่าตอบแทนเงินฌาปนกิจสงเคราะห์ เสียชีวิตแก่สมาชิกสหกรณ์ฯ รายละ 3,000 บาท และมีความพึงพอใจในกรณีเจ็บป่วย ได้ค่าตอบแทนรายละไม่เกินปีละ 2,000 บาท/คน โดยค่าเฉลี่ย 3.62 3.55 และ 3.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					— X	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
8. ด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงิน เฉลี่ยคืน (n = 293)	9 (3.1)	103 (35.2)	117 (39.9)	57 (19.5)	7 (2.4)	3.17	ปาน กลาง
8.1 อัตราเงินเฉลี่ยคืนธุรกิจรวม ปาล์มร้อยละ 1 ของสหกรณ์ฯ (n = 291)	8 (2.7)	94 (32.3)	162 (55.7)	23 (7.9)	4 (1.4)	3.27	ปาน กลาง
8.2 อัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน ของสหกรณ์ฯ (n = 290)	7 (2.4)	88 (30.3)	138 (47.6)	46 (15.9)	11 (3.8)	3.11	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.16 จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจด้านอัตราเงินเฉลี่ยคืนและเงินปันผลในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.17 โดยพึงพอใจเรื่องอัตราเงินเฉลี่ยคืนธุรกิจรวมปาล์ม ร้อยละ 1 ของสหกรณ์ฯ และมีความพึงพอใจเรื่องอัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนของสหกรณ์ฯ โดยค่าเฉลี่ย 3.27 และ 3.11 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 สรุประดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของนิคมสหกรณ์ท่าแซะ จำกัด
ในด้านต่างๆ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					— X	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
1. ด้านธุรกิจสินเชื่อ (n = 294)	32 (10.9)	146 (49.7)	104 (35.4)	8 (2.7)	4 (1.4)	3.65	มาก
2. ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ (n = 294)	66 (22.4)	178 (60.5)	43 (14.6)	6 (2.0)	1 (0.3)	4.02	มาก
3. ด้านธุรกิจรวมกันขาย (n = 293)	16 (5.5)	195 (66.6)	71 (24.2)	11 (3.8)	- (-)	3.73	มาก
4. ด้านธุรกิจรับฝากเงิน (n = 292)	87 (29.8)	165 (56.5)	35 (12.0)	3 (1.0)	2 (0.7)	4.13	มาก
5. ด้านการศึกษาอบรม (n = 290)	6 (2.1)	156 (53.8)	100 (34.5)	23 (7.9)	5 (1.7)	3.46	มาก
6. ด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิก (n = 293)	13 (4.4)	186 (63.5)	75 (25.6)	18 (6.1)	1 (0.3)	3.65	มาก
7. ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ฯ (n = 294)	33 (11.2)	145 (49.3)	99 (33.7)	15 (51.1)	2 (0.7)	3.65	มาก
8. ด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงิน เฉลี่ยคืน (n = 293)	9 (3.1)	103 (35.2)	117 (39.9)	57 (19.5)	7 (2.4)	3.17	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.17 จากการศึกษาพบว่าระดับความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด อยู่ในระดับมาก ถึง 7 ด้าน โดยมีระดับปานกลางเพียงด้านเดียวคือด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินปันผล โดยด้านธุรกิจรับฝากเงิน มีค่าเฉลี่ย 4.13 รองลงมาได้แก่ ธุรกิจรวมกันซื้อ ธุรกิจรวมกันขาย ธุรกิจสินเชื่อ การเข้าร่วมประชุมของสมาชิก การจัดสวัสดิการของ สหกรณ์ฯ การศึกษาอบรม ผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน มีค่าเฉลี่ย 4.02 3.73 3.65 3.65 3.65 3.46 และ 3.17 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด

ตารางที่ 4.18 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านธุรกิจสินเชื่อ

ประเด็น	ระดับปัญหาและอุปสรรค						ความหมาย
	5	4	3	2	1	$\bar{X}$	
1. ธุรกิจสินเชื่อ (n = 153)	-	4	15	35	99	1.50	น้อยที่สุด
1.1 ความรวดเร็วในการขอกู้เงินและจ่ายเงินกู้จากสหกรณ์ฯ (n = 206)	4	20	31	68	83	2.00	น้อย
1.2 การหาหลักค้ำประกันเงินกู้ของสหกรณ์ฯ (n = 205)	3	13	34	84	71	1.99	น้อย
1.3 การส่งชำระหนี้เงินกู้คืนให้กับสหกรณ์ฯ (n = 211)	2	8	58	73	70	2.04	น้อย
1.4 อื่นๆ(จัดเตรียมเอกสาร)(n=9)	1	-	1	2	5	1.88	น้อย
	(11.1)		(11.1)	(22.2)	(55.6)		

จากตารางที่ 4.18 พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีปัญหาอุปสรรคด้านธุรกิจสินเชื่อในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.50 โดยมีปัญหาอุปสรรค ในเรื่องการส่งชำระหนี้เงินกู้ คืนให้กับสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 2.04 รองลงมาได้แก่ ความรวดเร็วในการขอกู้เงินและจ่ายเงินกู้จากสหกรณ์ฯ การหาหลักค้ำประกันเงินกู้ของสหกรณ์ฯ และมีปัญหาอุปสรรคเรื่องจัดเตรียมเอกสาร โดยค่าเฉลี่ย 2.00 1.99 และ 1.88 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด
ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ

ประเด็น	ระดับปัญหาอุปสรรค						ความ หมาย
	5	4	3	2	1	X	
2. ธุรกิจรวมกันซื้อ (n = 117)	-	6	28	6	77	1.68	น้อย ที่สุด
2.1 ความรวดเร็วในการขายสินค้า ของสหกรณ์ฯ (n = 186)	5 (2.7)	25 (13.4)	11 (5.9)	70 (37.6)	75 (40.3)	2.00	น้อย
2.2 จำนวนสินค้าเพียงพอต่อความ ต้องการของสมาชิกสหกรณ์ฯ (n = 187)	5 (2.7)	27 (14.4)	9 (4.8)	61 (32.6)	85 (45.5)	1.96	น้อย
2.3 คุณภาพสินค้าที่นำมาจำหน่าย ให้แก่สมาชิก (n = 177)	5 (2.8)	29 (16.4)	8 (4.5)	47 (26.6)	88 (49.7)	1.96	น้อย
2.4 ราคาสินค้าที่สหกรณ์ฯนำมา จำหน่ายเมื่อเปรียบเทียบกับราคาใน ท้องตลาด (n = 185)	3 (1.6)	24 (13.0)	15 (8.1)	51 (27.6)	92 (49.7)	1.89	น้อย
2.5 อื่นๆ (การจัดวางสินค้า) (n = 5)	-	2 (40.0)	1 (20.0)	1 (20.0)	1 (20.0)	2.80	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีปัญหาอุปสรรคด้านธุรกิจรวมกันซื้อใน
ระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.68 โดยมี ปัญหาอุปสรรคในความรวดเร็วในการขายสินค้าของสหกรณ์ฯ
ค่าเฉลี่ย 2.00 รองลงมาได้แก่ จำนวนสินค้าเพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกสหกรณ์ฯ คุณภาพ
สินค้าที่นำมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก และปัญหาอุปสรรคราคาสินค้าที่สหกรณ์ฯ นำมาจำหน่าย
มีค่าเฉลี่ย 1.96 1.96 1.89 และปัญหาอุปสรรคในเรื่องการจัดวางสินค้า 2.80 ในระดับปานกลาง
ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านธุรกิจรวมกันขาย

ประเด็น	ระดับปัญหาอุปสรรค					— X	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
3. ธุรกิจรวมกันขาย (n = 135)	-	3 (2.2)	9 (6.7)	30 (22.2)	93 (68.9)	1.42	น้อย ที่สุด
3.1 ความรวดเร็วในการรับซื้อ ปาล์มของสหกรณ์ฯ (n = 196)	4 (2.0)	23 (11.7)	15 (7.7)	69 (35.2)	85 (43.4)	1.93	น้อย
3.2 การตรวจวัดคุณภาพปาล์ม (ความสุก) ที่ส่งโรงงาน (n = 201)	2 (1.0)	9 (4.5)	26 (12.9)	79 (39.3)	85 (42.3)	1.82	น้อย
3.3 ราคาปาล์มที่สหกรณ์ฯรับซื้อ (n = 216)	1 (.5)	11 (5.1)	43 (19.9)	80 (37.0)	81 (37.5)	1.93	น้อย
3.4 อื่นๆ (การส่งมอบสินค้า) (n = 7)	-	1 (14.3)	-	1 (14.3)	5 (71.4)	1.57	น้อย ที่สุด

จากตารางที่ 4.20 พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีปัญหาอุปสรรคด้านธุรกิจรวมกันขาย ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.42 โดยมีปัญหาอุปสรรคในเรื่องความรวดเร็วในการรับซื้อปาล์มของสหกรณ์ฯ และราคาที่สหกรณ์ฯรับซื้อ ค่าเฉลี่ย 1.93 รองลงมา ได้แก่ การตรวจวัดคุณภาพปาล์ม (ความสุก) ที่ส่งโรงงาน และปัญหาอุปสรรคในเรื่องการส่งมอบสินค้า โดยค่าเฉลี่ย 1.82 1.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านธุรกิจการรับฝากเงิน

ประเด็น	ระดับปัญหาอุปสรรค						ความ หมาย
	5	4	3	2	1	X	
4 ธุรกิจการรับฝากเงิน (n = 97)	-	-	7 (72)	32 (33.0)	58 (59.8)	1.47	น้อย ที่สุด
4.1 วิธีปฏิบัติและการให้บริการ รับฝากเงินและถอนเงินของสหกรณ์ฯ (n = 172)	2 (1.2)	24 (14.0)	13 (7.6)	44 (25.6)	89 (51.7)	1.87	น้อย
4.2 ดอกเบี้ยเงินฝากที่ได้รับจาก สหกรณ์ฯ (n = 172)	1 (.6)	6 (3.5)	30 (17.4)	57 (33.1)	78 (45.3)	1.80	น้อย ที่สุด
4.3 อื่น ๆ (การจัดเตรียมเอกสาร) (n = 8)	-	-	1 (12.5)	3 (37.5)	4 (50.0)	1.62	น้อย ที่สุด

จากตารางที่ 4.21 พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีปัญหาอุปสรรคด้านธุรกิจการรับฝากเงิน
ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.47 โดยมีปัญหาอุปสรรค ในเรื่องวิธีปฏิบัติและการให้บริการ
รับฝากเงินและถอนเงินของสหกรณ์ฯ ค่าเฉลี่ย 1.87 รองลงมาได้แก่ ดอกเบี้ยเงินฝากที่ได้รับจาก
สหกรณ์ฯ และปัญหาอุปสรรคเรื่องการจัดเตรียมเอกสาร โดยค่าเฉลี่ย 1.80 และ 1.62 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านการศึกษาอบรม

ประเด็น	ระดับปัญหาอุปสรรค						ความ หมาย
	5	4	3	2	1	X	
5 ด้านการศึกษาอบรม (n = 130)	-	-	20 (15.4)	23 (17.7)	87 (66.9)	1.48	น้อย ที่สุด
5.1 การให้บริการข่าวสารการเกษตร แก่สมาชิกของสหกรณ์ฯ (n = 215)	-	17 (7.9)	26 (12.1)	71 (33.0)	101 (47.0)	1.80	น้อย ที่สุด
5.2 การให้การศึกษอบรมและเผยแพร่ ความรู้หลักและวิธีการสหกรณ์ (n = 218)	-	19 (8.7)	25 (11.5)	78 (35.8)	96 (44.0)	1.84	น้อย
5.3 การรับทราบความรู้เกี่ยวกับ ประกาศ ระเบียบข้อบังคับ (n = 224)	2 (.9)	23 (10.3)	19 (7.5)	76 (33.9)	104 (46.4)	1.85	น้อย
5.4 อื่น ๆ (การอำนวยความสะดวก ของเจ้าหน้าที่) (n = 8)	-	-	1 (12.5)	3 (37.5)	4 (50.0)	1.62	น้อย ที่สุด

จากตารางที่ 4.22 พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีปัญหาอุปสรรคด้านธุรกิจการศึกษาอบรมในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.48 โดยมีปัญหาอุปสรรค ในเรื่องการรับทราบความรู้เกี่ยวกับประกาศ ระเบียบข้อบังคับ ค่าเฉลี่ย 1.85 รองลงมาได้แก่ การให้การศึกษอบรมและเผยแพร่ความรู้หลัก และวิธีการ การให้บริการข่าวสารการเกษตรแก่สมาชิกของสหกรณ์ฯ และปัญหาอุปสรรค ในเรื่องการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ โดยค่าเฉลี่ย 1.84 1.80 1.62 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิก

ประเด็น	ระดับปัญหาอุปสรรค						ความ หมาย
	5	4	3	2	1	X	
6 ด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิก (n = 126)	-	1 (.8)	32 (25.4)	12 (9.5)	81 (64.3)	1.62	น้อย ที่สุด
6.1 การเข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิก (n = 187)	2 (1.1)	26 (13.9)	10 (5.3)	67 (35.8)	82 (43.9)	1.92	น้อย
6.2 การเข้าร่วมประชุมใหญ่ ประจำปี (n = 182)	2 (1.1)	30 (16.5)	10 (5.5)	62 (34.1)	78 (42.9)	1.98	น้อย
6.5 อื่น ๆ (การตรงต่อเวลา) (n = 3)	-	-	-	3 (100)	-	2.00	น้อย

จากตารางที่ 4.23 พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีปัญหาอุปสรรคด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิกในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.62 โดยมีปัญหาอุปสรรคในเรื่องการตรงต่อเวลา ค่าเฉลี่ย 2.00 รองลงมาได้แก่การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี และปัญหาอุปสรรคการเข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิก โดยค่าเฉลี่ย 1.98 และ 1.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์

ประเด็น	ระดับปัญหาอุปสรรค						ความ หมาย
	5	4	3	2	1	— X	
7. ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ (n = 132)	-	-	7 (5.3)	30 (22.7)	95 (72.0)	1.33	น้อย ที่สุด
7.1 ในกรณีเจ็บป่วยได้รับค่าตอบแทนด้านรักษาพยาบาลของสหกรณ์ฯ ปีละ 2,000.- บาทต่อคน (n = 215)	-	8 (3.7)	37 (17.2)	88 (40.9)	82 (38.1)	1.86	น้อย
7.2 การให้ค่าตอบแทนเงินฌาปนกิจ สงเคราะห์ กรณีเสียชีวิตของ สหกรณ์ฯ รายละ 3,000.- บาท (n = 206)	-	6 (2.9)	26 (12.6)	86 (41.7)	88 (42.7)	1.75	น้อย ที่สุด
7.3 การให้ค่าตอบแทนเงินฌาปนกิจ สงเคราะห์ กรณีเสียชีวิตของสหกรณ์ฯ รายละ 20.- บาท ต่อคน (n = 200)	1 (.5)	7 (3.5)	25 (12.5)	84 (42.0)	83 (41.5)	1.79	น้อย ที่สุด
7.4 อื่น ๆ (ทุนการศึกษาบุตร) (n = 7)	-	-	-	7 (100)	-	2.00	น้อย

จากตารางที่ 4.24 พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีปัญหาอุปสรรคด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ฯ ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.33 โดยมีปัญหาอุปสรรค ในเรื่องทุนการศึกษาบุตร ค่าเฉลี่ย 2.00 รองลงมาได้แก่ ในกรณีเจ็บป่วยได้รับค่าตอบแทนด้านรักษาพยาบาลของสหกรณ์ฯ ปีละ 2,000 บาท ต่อคน การให้ค่าตอบแทนเงินฌาปนกิจสงเคราะห์กรณีเสียชีวิตของสหกรณ์ฯ รายละ 20 บาท การให้ค่าตอบแทนเงินฌาปนกิจสงเคราะห์กรณีเสียชีวิตของสหกรณ์ฯ รายละ 3,000 บาท โดยค่าเฉลี่ย 1.86 1.79 1.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
ด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน

ประเด็น	ระดับปัญหาอุปสรรค						— X	ความ หมาย
	5	4	3	2	1			
8 ด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงิน เฉลี่ยคืน (n = 136)	1 (.7)	-	3 (2.2)	23 (16.9)	109 (80.1)	1.24	น้อย ที่สุด	
8.1 เงินเฉลี่ยคืน ธุรกิจรวบรวม ป่าส้มร้อยละ 1 ของสหกรณ์ฯ (n = 224)	1 (.7)	5 (2.2)	35 (15.6)	86 (38.4)	97 (43.3)	1.78	น้อย ที่สุด	
8.2 อัตราเงินปันผลเฉลี่ยคืนของ สหกรณ์ฯ (n = 230)	1 (.4)	9 (3.9)	28 (12.2)	83 (36.1)	109 (47.4)	1.73	น้อย ที่สุด	
8.3 อื่น ๆ (เงินรางวัลแก่สมาชิก) (n = 10)	1 (10.0)	-	-	5 (50.0)	4 (40.0)	1.90	น้อย	

จากตารางที่ 4.25 พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีปัญหาอุปสรรคด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.24 โดยมีปัญหาอุปสรรค ในเรื่องเงินรางวัลแก่สมาชิก ค่าเฉลี่ย 1.90 รองลงมาได้แก่ เงินเฉลี่ยคืนธุรกิจรวบรวมป่าส้มร้อยละ 1 ของสหกรณ์ฯ และปัญหาอุปสรรคอัตราเงินปันผลเฉลี่ยคืนของสหกรณ์ฯ โดยค่าเฉลี่ย 1.78 1.73 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 สรุปปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ในด้านต่าง ๆ

ประเด็น	ระดับปัญหาอุปสรรค						ความหมาย
	5	4	3	2	1	- X	
1. ด้านธุรกิจสินเชื่อ (n = 153)	-	4 (2.6)	15 (9.8)	35 (22.9)	99 (64.7)	1.50	น้อยที่สุด
2. ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ (n = 117)	-	6 (5.1)	28 (23.9)	6 (5.1)	77 (65.8)	1.68	น้อยที่สุด
3. ด้านธุรกิจรวมกันขาย (n = 135)	-	3 (2.2)	9 (6.7)	30 (22.2)	93 (68.9)	1.42	น้อยที่สุด
4 ด้านธุรกิจการรับฝากเงิน (n = 97)	-	-	7 (7.2)	32 (33.0)	58 (59.8)	1.47	น้อยที่สุด
5 ด้านการศึกษาอบรม (n = 130)	-	-	20 (15.4)	23 (17.7)	87 (66.9)	1.48	น้อยที่สุด
6 ด้านการเข้าร่วมประชุมของสมาชิก (n = 126)	-	1 (0.8)	32 (25.4)	12 (9.5)	81 (64.3)	1.62	น้อยที่สุด
7. ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ฯ (n = 132)	-	-	7 (5.3)	30 (22.7)	95 (72.0)	1.33	น้อยที่สุด
8. ด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน (n = 136)	1 (0.7)	-	3 (2.2)	23 (16.9)	109 (80.1)	1.24	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.26 จากการศึกษาพบว่าปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด อยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยในด้านต่างๆ เรียงตามลำดับดังนี้คือ ด้านธุรกิจรวมกันซื้อเท่ากับ 1.68 การเข้าร่วมประชุมของสมาชิกเท่ากับ 1.62 ด้านธุรกิจสินเชื่อเท่ากับ 1.50 ด้านการศึกษาอบรมเท่ากับ 1.48 ด้านธุรกิจการรับฝากเงินเท่ากับ 1.47 ด้านธุรกิจรวมกันขายเท่ากับ 1.42 ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ฯเท่ากับ 1.33 และด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน เท่ากับ 1.24

ตารางที่ 4.27 ข้อเสนอแนะของสมาชิก

n = 295

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
(1) ให้สหกรณ์จ่ายเงินค่าปาล์มเป็นเช็คหรือโอนเข้าธนาคารหรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากของสหกรณ์	27	9.15
(2) ให้เพิ่มเงินเฉลี่ยคืนมากขึ้น	68	23.05
(3) ให้ทุนการศึกษาแก่นุศรหหลานสมาชิก	52	17.62
(4) เพิ่มค่าชั่งปาล์มและเจ้าหน้าที่จ่ายเงินเพิ่ม	37	12.54
(5) ให้สหกรณ์จัดรถบรรทุกให้สมาชิกเช่า	42	14.23
รวม	226	

ตารางที่ 4.27 จากการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะที่สมาชิกต้องการมากที่สุด คือ ให้เพิ่มเงินเฉลี่ยคืนมากขึ้น ร้อยละ 23.05 รองลงมาให้ทุนการศึกษาแก่นุศรหหลานสมาชิก ร้อยละ 17.62 เพิ่มค่าชั่งปาล์มและเจ้าหน้าที่จ่ายเงินเพิ่ม ร้อยละ 12.54 ให้สหกรณ์จัดรถบรรทุกให้สมาชิกเช่า ร้อยละ 14.23 และให้สหกรณ์จ่ายเงินค่าปาล์มเป็นเช็คหรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากของสหกรณ์ ร้อยละ 9.15 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอในประเด็นที่จำแนกออกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะพื้นฐาน ด้านส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร 2) ระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงาน ของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร 3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร จาก 20 กลุ่ม จำนวน 1,117 ราย

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีการสุ่มตัวอย่าง 295 คน จากสมาชิกกลุ่มจำนวน 20 กลุ่ม โดยการใช้สูตรในการคำนวณ หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

1.2.3 เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอนคือ (1) ลักษณะพื้นฐาน ด้านบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร (2) ระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงาน ของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร (3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

1.2.4 การทดสอบแบบสัมพันธภาพ ผู้วิจัยได้นำแบบสัมพันธภาพไปทดสอบกับบุคคลนอกกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสัมพันธภาพในส่วนของความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ส่วนระดับความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด และปัญหาอุปสรรคของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร เพื่อหาค่าสอดคล้องภายใน โดยวิธี ครอนบาค – อัลฟา (Cronbach's alpha) ได้ความเชื่อมั่น 0.7889 0.9539 และ 0.9224 ตามลำดับและมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมแล้วจึงใช้สัมพันธภาพกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนเมษายน – พฤษภาคม พ.ศ. 2547 จำนวน 295 ราย

1.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3 ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1.3.1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 58.01 ปี ได้รับการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ส่วนมากสมรสแล้ว (ร้อยละ 82.4) แล้วมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกโดยเฉลี่ย 23.90 ปี นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.51 คน และมีที่ดินทั้งหมดเฉลี่ย 41.10 ไร่ และสมาชิกบางรายมีที่ดินในเขตนิคมฯเฉลี่ย 38.10 ไร่ และสมาชิกบางรายมีที่ดินนอกเขตนิคมฯเฉลี่ย 30.90 ไร่ ส่วนด้านสมาชิกมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์เฉลี่ย 8.32 คะแนน

ปัจจัยด้านด้านเศรษฐกิจ จากการศึกษาพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 278,522.72 บาท มีรายได้ในภาคเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 213,330.17 บาท และรายได้นอกภาคเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 74,831.92 บาท ส่วนแรงงานสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 2.94 คน และมีหนี้สินด้านสหกรณ์เฉลี่ย 128,812.45 บาท ด้านธนาคารเฉลี่ย 234,086.17 บาท ด้านกลุ่มกองทุนอื่นเฉลี่ย 20,971.11 บาท ด้านญาติพี่น้องเฉลี่ย 143,333 บาทและถือหุ้นไว้กับสหกรณ์เฉลี่ย 999.40 บาท

ปัจจัยด้านสังคม จากการศึกษาพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่นอกจากเป็นสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด แล้วยังเข้ากลุ่มสมาชิกต่างๆคือเข้าเป็นกลุ่มสมาชิกโคเลย (ร้อยละ 31.5) เป็นกลุ่มเกษตรกร (ร้อยละ 16.6) และเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ (ร้อยละ 4.4) สำหรับการมีตำแหน่งในสังคมพบว่าสมาชิกสหกรณ์เป็นกรรมการสหกรณ์ (ร้อยละ 6.4) รองลงมาอื่น ๆ ร้อยละ 6.1 เป็นกรรมการด้านศาสนา (ร้อยละ 2.4) เป็นกรรมการด้านสถาบันการศึกษา (ร้อยละ 2.0) และเป็นกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล (ร้อยละ 1.0)

1.3.2 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ในด้านต่าง ๆ

พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้านยกเว้น ด้านผลตอบแทนต่อหุ้น และเงินปันผลที่มีความพึงพอใจระดับปานกลางเพียงด้านเดียว

1.3.3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ในด้านต่าง ๆ

พบว่าปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับน้อยที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ การเข้าร่วมประชุมของสมาชิก ด้านธุรกิจสินเชื่อ ด้านการศึกษาอบรม ด้านธุรกิจการรับฝากเงิน ด้านธุรกิจรวมกันขาย ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ฯ และด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด โดยศึกษา ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด

จากการศึกษาระดับความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1.1 ด้านธุรกิจสินเชื่อ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านการให้บริการของพนักงานสินเชื่อสหกรณ์ฯ แสดงให้เห็นว่าการไว้เนื้อเชื่อใจการเป็นกันเอง เมื่อสมาชิกมาขอใช้บริการด้านธุรกิจสินเชื่อที่สหกรณ์นั้น ได้มีการจัดเตรียมข้อมูลเอกสาร สำหรับการกู้เงินเพื่อ ไปลงทุนในด้านต่าง ๆ ตลอดจนมีการแนะนำวิธีการขั้นตอน ด้วย

ความเต็มใจ จนสิ้นสุดทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการของ มิลเล็ต จอห์น ดี (Millet, John D. 1954 อ้างใน อ้อมทิพย์ กรองสมบัติ 2539: 9) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่าการให้บริการรวดเร็วทันต่อเวลาต้องตามลักษณะของความจำเป็นรีบด่วนของเหตุการณ์พร้อมสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้าจนเกิดความพึงพอใจ สำหรับด้านอื่นก็มีความพึงพอใจในระดับมากเช่นเดียวกัน ยกเว้นด้านอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ฯ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

2.1.2 ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจในระดับมากด้านการให้บริการของร้านสวัสดิการของสหกรณ์ แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่อัยยาศัยกับสมาชิกที่เข้ามาใช้บริการสอบถามข้อมูลชนิดปริมาณสินค้าและป้ายบอกราคาสินค้าที่มีจำหน่ายในร้านด้วยความเต็มใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารของเวอร์มา (Verma 1986 อ้างใน ขวลิขิต เหล่ารุ่งกาญจน์ 2538: 17) กล่าวว่าการให้บริการที่ดี ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การเข้าถึงการให้บริการ

2.1.3 ธุรกิจรวบรวมการขายปล้ำม ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านการกำหนดระยะเวลารับซื้อปล้ำมตั้งแต่เวลา 07.00 - 09.30 น. แสดงให้เห็นว่าเวลาที่ให้บริการอยู่ปัจจุบันมีความเหมาะสมอยู่แล้ว โดยสหกรณ์มีการจัดลำดับคิวของการให้บริการให้แก่สมาชิกและติดป้ายประชาสัมพันธ์ เวลาการรับซื้อ ไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี มิลเล็ต จอห์น ดี (Millet, John D. 1954 อ้างใน นงนุช อุณอนันต์ 2545: 28) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่าการให้บริการที่ตรงเวลาหมายถึงในการบริหารจะต้องมองว่าการให้บริการสมาชิกจะต้องตรงเวลาเสมอ

2.1.4 ธุรกิจรับฝากเงิน ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านความมั่นคงในเรื่องการเงินสหกรณ์ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีบริการด้านรับฝากเงินอยู่ในเกณฑ์ดีจนสมาชิกมีความเชื่อมั่นศรัทธาในความมั่นคงของสหกรณ์เมื่อมาใช้บริการด้านรับฝากเงิน ถอนเงิน ก็สามารถใช้บริการได้ตลอดเวลา เพราะสหกรณ์มีทุนสำรองเพื่อรองรับการใช้บริการของสมาชิก ประกอบกับการอัยยาศัยของเจ้าหน้าที่ที่มีการบริการด้วยความเต็มใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการให้บริการของ (Zeithal And Barry อ้างใน นงนุช อุณอนันต์ 2545: 32) กล่าวว่าการให้บริการที่ประสบความสำเร็จต้องประกอบด้วย ความเชื่อถือได้ การตอบสนอง ความสามารถ การเข้าถึงบริการ ความสุภาพอ่อนโยน การสื่อสาร ความซื่อสัตย์

2.1.5 ด้านการศึกษาอบรม ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจในระดับมากด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารการเกษตร แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์พยายามให้ความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญ ในการศึกษาอบรมโดยปลูกจิตสำนึกให้สมาชิกรู้ความเป็นเจ้าของสหกรณ์ตลอดจนประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารการเคลื่อนไหวของการดำเนินงานของสหกรณ์ให้สมาชิกทราบตลอดเวลา แสดงให้เห็นว่าอาจมีข้อมูลบางอย่างที่ต้องชี้แจงเพิ่มเติมให้ครบถ้วนชัดเจน

เพื่อให้สมาชิกรู้สิทธิหน้าที่ความเป็นเจ้าของมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เอื้อน อุ๋นเที่ยง (2539: 105) กล่าวว่า การให้บริการ ข่าวสารข้อมูลการเกษตรจะทำให้สมาชิกมีความรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งได้จากการเข้าร่วมประชุมกลุ่มของสมาชิก

2.1.6 ด้านการเข้าร่วมประชุมกลุ่มของสมาชิก ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านระยะเวลาการจัดประชุมกลุ่ม (3 ชั่วโมงต่อ 1 กลุ่ม) แสดงให้เห็นว่า เมื่อสหกรณ์มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ จำเป็นต้องกำหนดระยะเวลาการชี้แจงให้สมาชิกทราบ อาจมีข้อมูลบางอย่างที่ต้องชี้แจงเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ชัดเจน เพื่อให้สมาชิกรู้สิทธิหน้าที่ความเป็นเจ้าของมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เอื้อน อุ๋นเที่ยง (2539: 105) กล่าวว่า การให้บริการ ข่าวสารข้อมูลการเกษตรจะทำให้สมาชิกมีความรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งได้จากการเข้าร่วมประชุมกลุ่มของสมาชิก

2.1.7 ด้านผลตอบแทนด้านสวัสดิการของสหกรณ์ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่สวัสดิการของสหกรณ์แสดงให้เห็นว่า เมื่อสมาชิกรับบริการ สิทธิสวัสดิการของสมาชิก หรือผู้ที่ได้รับประโยชน์ ได้รับการบริการอย่างรวดเร็วพร้อมทั้งได้ชี้แจงรายละเอียด ถึงสิทธิและประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ จนเกิดความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการให้บริการ (Millet, John D. 1954 อ้างใน อ้อมทิพย์ กองสมบัติ 2539: 9) กล่าวว่า การปฏิบัติงานด้วยการให้บริการที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ต้องมีลักษณะความสำคัญ คือการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน รวดเร็ว และอย่างต่อเนื่อง

2.1.8 ด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ในเรื่องอัตราเงินเฉลี่ยคืนในธุรกิจรวบรวมปาล์ม ร้อยละ 1 ของสหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกประกอบอาชีพการปลูกปาล์มเป็นหลักเกือบ 100 % ของพื้นที่ทั้งหมด เมื่อปาล์มได้รับผลพร้อม ๆ กันจะทำให้ผลผลิตมาก ราคาที่รับซื้อจากสมาชิกลดกว่าท้องตลาด บางแห่ง ทำให้เมื่อไปส่งขายที่โรงงานปาล์มราคาค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับต้นทุนในการดำเนินงาน ทำให้มีผลกำไรน้อย เมื่อเฉลี่ยคืนในส่วนธุรกิจจึงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (A. H. Maslow 1954 อ้างใน โขติ ภิรมย์ 2538: 4) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูง เมื่อความต้องการลำดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วบางส่วนความต้องการขั้นสูงต่อไป ก็จะติดตามมาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมใหม่

2.2 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานสหกรณ์นิคมท่าแฉะ จำกัด

จากการศึกษาปัญหาอุปสรรคของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแฉะ จำกัด พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีปัญหาในแต่ละด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านธุรกิจสินเชื่อ ผลการศึกษาพบว่า การส่งชำระหนี้เงินกู้คืนให้กับ สหกรณ์มีปัญหาอุปสรรคในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าสมาชิกมีจิตสำนึก และความรับผิดชอบเงิน ที่กู้ไปของสมาชิก หากไม่ส่งชำระคืนก็จะทำให้เงินทุนของสหกรณ์ย่อมได้รับผลกระทบตามมา ประกอบกับสมาชิกจะต้องเสียประวัติ

2.2.2 ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ ผลการศึกษาพบว่า การจัดวางสินค้ามีปัญหาอุปสรรค ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าการมีเจ้าหน้าที่น้อยอาจจะทำให้การจัดหมวดหมู่สินค้าย่อมเกิด ปัญหา ทำให้การเลือกซื้อสินค้าไม่สะดวกเท่าที่ควร

2.2.3 ด้านธุรกิจรวบรวมขาย ผลการศึกษาพบว่า ความรวดเร็วในการรับซื้อปาล์ม ของสหกรณ์ฯ มีปัญหาอุปสรรคในระดับน้อยแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีเจ้าหน้าที่รับซื้อปาล์ม จำนวนเพียงพออยู่แล้ว และประกอบกับมีความชำนาญในการทำงานจึงทำให้เกิดปัญหาน้อยเพราะ เมื่อสมาชิกมาขายปาล์มจะทำให้ขจัดปัญหาต่าง ๆ ได้

2.2.4 ด้านธุรกิจรับฝากเงิน ผลการศึกษาพบว่า วิธีปฏิบัติและการให้บริการรับฝาก เงินและถอนเงินของสหกรณ์ฯ มีปัญหาอุปสรรคในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าสมาชิกเกิดความเข้าใจ ในด้านการฝากเงินและถอนเงิน เพราะว่าเจ้าหน้าที่ได้มีการแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ ในการ ฝากถอนเงินอย่างละเอียด ทำให้ไม่มีข้อผิดพลาดหรือมีข้อบกพร่องน้อยที่สุด

2.2.5 ด้านการศึกษอบรม ผลการศึกษาพบว่า การรับทราบความรู้เกี่ยวกับ ประการ ระเบียบ ข้อบังคับ มีปัญหาอุปสรรคในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ได้มีการประชุม สมาชิกเพื่อให้คำแนะนำความรู้เกี่ยวกับประการ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมทั้งชี้แจงข้อกฎหมาย ใหม่ตลอดเวลาทำให้สมาชิกทันต่อเหตุการณ์จึงทำให้เกิดปัญหาน้อย

2.2.6 ด้านการเข้าร่วมประชุมใหญ่ของสมาชิก ผลการศึกษาพบว่า การตรงต่อเวลา ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าสมาชิกให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องประชุม เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของสหกรณ์เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกเอง จึงเข้า ประชุมตามเวลาที่กำหนด

2.2.7 ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ ผลการศึกษาพบว่า การให้ทุนการศึกษา บุตรสมาชิกมีปัญหาอุปสรรคในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์มีรายได้ระดับปานกลาง ทำให้ไม่มีปัญหาค่าใช้จ่ายในครอบครัว มีส่วนน้อยที่ฐานะไม่ดี จึงมีสมาชิกแจ้งความประสงค์ขอ ทุนการศึกษาจากสหกรณ์ น้อย

2.2.8 ด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน ผลการศึกษาพบว่า การให้เงิน รางวัลแก่สมาชิกที่ดี มีปัญหาอุปสรรคในระดับน้อยสุด แสดงให้เห็นว่าสมาชิกที่ทำธุรกิจกับ สหกรณ์มาก ก็ได้รับผลตอบแทนมาก สมาชิกที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์น้อยก็ได้รับผลตอบแทนน้อย ตามส่วนของธุรกิจที่ทำ ตามหลักและวิธีการสหกรณ์

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะบางประการเพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมสหกรณ์ และการบริการจัดการภายในสหกรณ์ ดังนี้

3.1.1 ด้านธุรกิจสินเชื่อ

- 1) ลดต้นทุนการดำเนินงาน หรือขอรับการสนับสนุนแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ นำมาให้สินเชื่อแก่สมาชิกในอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าเดิม ซึ่งจะเป็นการจูงใจให้สมาชิกขอสินเชื่อเพิ่มมากขึ้น
- 2) เพิ่มการประชาสัมพันธ์รายละเอียดและระเบียบสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อเพิ่มยอดสินเชื่อ

3.1.2 ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ

- 1) ควรสำรวจความต้องการของสมาชิก เพื่อจัดหาบริการและสินค้าให้ตรงกับความต้องการมากที่สุด

3.1.3 ด้านธุรกิจรวมรวมกันขาย

- 1) พิจารณาราคารับซื้อปาล์มน้ำมันให้สอดคล้องกับสภาวะตลาด โดยพยายามไม่ให้ต่ำกว่าแหล่งซื้ออื่น

3.1.4 ด้านธุรกิจการรับฝากเงิน

- 1) ควรลดขั้นตอนตอนการบริการให้สั้นลงและกะทัดรัดมากขึ้น
- 2) ปรับปรุงดอกเบี้ยเงินฝากให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสหกรณ์

3.1.5 ด้านการศึกษา

- 1) จัดทำสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ทางแผ่นพับ หอกระจายข่าว สถานีวิทยุ เพื่อให้เข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์
- 2) ควรจัดให้มีการอบรมสมาชิกอย่างสม่ำเสมอทั้งใหม่และเก่า

3.1.6 ด้านเข้าร่วมประชุมของสมาชิก

- 1) ควรจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมแต่ละครั้ง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงรูปแบบการประชุมในครั้งต่อไป
- 2) ควรจัดหาของรางวัลที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิก โดยมอบให้ในวันประชุมใหญ่ประจำปี เช่น ปฏิทิน กระจาดน้ำ เป็นต้น

3.1.7 ด้านการจัดสวัสดิการของสหกรณ์ ฯ

- 1) การพิจารณาเงินช่วยเหลือกรณีเจ็บป่วยให้แก่สมาชิกในอัตราที่

เหมาะสม

3.1.8 ด้านผลตอบแทนต่อหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน

- 1) ควรพิจารณาเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน ให้สอดคล้องกับผลกำไร เพื่อ
จูงใจให้สมาชิกมาใช้บริการและทำธุรกิจกับสหกรณ์มากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการทำวิจัยเพิ่มเติมในสหกรณ์นิคมอื่น ๆ เพื่อจะได้ข้อมูลเปรียบเทียบ
และนำผลวิจัยที่ได้มาปรับปรุงสหกรณ์ให้ดีขึ้น

3.2.2 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับวิเคราะห์ต้นทุนในการปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อที่จะได้
ลดค่าใช้จ่ายให้แก่สมาชิกต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2532) *การสหกรณ์ในประเทศไทย* กรุงเทพมหานคร เอกสารเผยแพร่ กองวิชาการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- _____ . (2545) *ครบรอบ 30 ปี การสหกรณ์ในประเทศไทย* ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์
- _____ . (2546) *คู่มือการจัดทำแผนกลยุทธ์สหกรณ์* กรุงเทพมหานคร สำนักพัฒนาระบบ การบริหารจัดการ กรมส่งเสริมสหกรณ์
- กันตพัฒน์ เอี่ยมผิง (2542) “การพัฒนาบริการและสวัสดิการให้กับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ จำกัด: ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจนครบาล จำกัด” วิทยานิพนธ์ ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- กุลนดา โชติมุกตะ (2538) “ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและขบวนการให้บริการของ กรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณีสำนักงานเขตบางซื่อ” ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหาร ศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร ศาสตร์
- เกิ้ล็คแก้ว รุ่งลือ (2528) “ความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์ (2538) “ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการบริการของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน): ศึกษาเฉพาะกรณีสาขาท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี” ภาคนิพนธ์ปริญญา พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์
- โชติ ภิรมย์ (2538) “ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการบริการสินเชื่อของธนาคารอาคารสงเคราะห์” ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- เดือนจิต สารีบุตร (2528) *บทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ในการส่งเสริมการออมทรัพย์ของ สมาชิก: ศึกษากรณีสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด* ผลงานวิชาการ
- นงนุช อุณอนันต์ (2545) “ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ จำกัด” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- นภาพร เชื้อจำ (2531) “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์
การเกษตรเมืองมีนบุรี จำกัด” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนา
สังคม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นิคม พรหมย้อย (2529) “ความพึงพอใจในการทำงานของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคใต้
สงขลา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ประกายศิริ ศรีรุ่งเรือง (2534) “การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงราย จำกัด”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ยินดี เจ้าแก้ว (2528) “พฤติกรรมความเห็นและความรู้ความเข้าใจของสมาชิกที่มีผลต่อความสำเร็จ
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูบุรีรัมย์ จำกัด” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(พัฒนาสังคม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วัลยา บุตรดี (2533) “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเคหกิจ” วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาคส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี
การเกษตรแม่โจ้
- วิภา พนมประเสริฐ (2536) “การศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการโรง
พยาบาลสุรินทร์ จำกัด” วิทยานิพนธ์ปริญญาเทคโนโลยีการเกษตรมหาบัณฑิต
(เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
- ศิริชัย คงวิชัย (2542) *วิธีใช้โปรแกรม SPSS และแปลความหมายผลลัพธ์ที่ได้* กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สหกรณ์นิคมท่าแซะ (2540) “เอกสารบรรยายสรุป” ชุมพร กรมส่งเสริมสหกรณ์
_____. (2546) *รายงานกิจการประจำปี 2546* ชุมพร กรมส่งเสริมสหกรณ์
_____. (2547) “เอกสารเผยแพร่” ชุมพร กรมส่งเสริมสหกรณ์
- สะอาด แก้วเกษ (2546) *การบริหารสหกรณ์ยุคใหม่* คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ (2545) “การศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการดำเนินงาน
ของสหกรณ์ศึกษาเฉพาะกรณีของสหกรณ์ภาคการเกษตร” งานวิจัย กรมส่งเสริม
สหกรณ์
- อ้อยทิพย์ กองสมบัติ (2538) “ความพึงพอใจของลูกค้าในการรับบริการของธนาคารกรุงไทย จำกัด
(มหาชน) สาขาเลิงนกาและสาขามุกดาหาร” ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตร
มหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- อังคณา บุญสาม (2537) “ทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ต่อการบริหารของสหกรณ์การเกษตร: ศึกษากรณี สหกรณ์การเกษตรพิบูลมังสาหาร จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี” ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- อารี เพชรสุค (2530) *มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน* กรุงเทพมหานคร เนติกุลการพิมพ์
- เอื้อน หุ่นเที่ยง (2539) “ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมเชียงคำ จำกัด อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” วิทยานิพนธ์ปริญญาเทคโนโลยีการเกษตร มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
- Davis, Kaith. (1967). *Human Relation at work: The Dynamic of Organizational Behavior*. New York: McGraw-Hill.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3th ed. New York: McGraw-Hill.
- Morse, Nanev C. (1957). *Satisfaction in the White Collar Job*. University of Michigan.
- Vroom, W.H. (1964). *Working an Motivation*. New York: John Wiley and Son.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงาน
ของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด
จังหวัดชุมพร

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....บ้านเลขที่.....
หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอท่าแซะ   จังหวัดชุมพร
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม

โปรดขีดเครื่องหมาย ลงในวงเล็บหรือเติมข้อความในช่องว่าง

ก. สถานภาพส่วนบุคคล

1. เพศ	☐	1.ชาย
	☐	2.หญิง
2. อายุ.....ปี		
3. ระดับการศึกษาสูงสุด	☐	1.ไม่ได้รับการศึกษา
	☐	2.ประถมศึกษา
	☐	3.มัธยมศึกษา
	☐	4.ระดับปริญญาตรี
	☐	5.สูงกว่า (ระบุ).....
4. สถานภาพสมรส	☐	1.โสด
	☐	2.สมรส
	☐	3.หม้าย
	☐	4.หย่าร้าง

5. จำนวนสมาชิกหรือในครัวเรือน.....คน

6. การถือครองที่ดินเพื่อประกอบอาชีพทั้งหมด

6.1 จำนวนพื้นที่ในเขตสหกรณ์ฯ นิคม จำนวน.....ไร่

6.2 จำนวนพื้นที่อยู่นอกเขตสหกรณ์ฯ นิคม จำนวน.....ไร่

7. ท่านเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ นิคมทำแจะ จำกัด มาเป็นเวลา.....ปี

8. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ว่า หรือ ตามความรู้ความเข้าใจของท่าน

1. การแบ่งส่วนกำไรให้แก่สมาชิก
2. สิทธิในการออกเสียงของสมาชิก
3. หน้าที่ของสมาชิกในการเข้าประชุม
4. ประโยชน์ของสหกรณ์
5. การได้มาซึ่งคณะกรรมการดำเนินงาน
6. การให้การศึกษาอบรมสมาชิกสหกรณ์ฯ ด้านอุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์
7. ความเป็นเจ้าของสหกรณ์
8. การเป็นสมาชิกสหกรณ์
9. สถานภาพของสหกรณ์เป็นนิติบุคคล
10. สหกรณ์เป็นองค์กรที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือกัน โดยความสมัครใจ

ข. สถานภาพทางเศรษฐกิจ

9. ท่านถือหุ้นในสหกรณ์ฯ นิคมทำแจะ จำกัด จำนวน.....หุ้น

10. รายได้ของครอบครัวในรอบปี พ.ศ.2546 จำนวน.....บาท

10.1 รายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตร

- ทำสวนปาล์ม จำนวน.....บาท
- ทำสวนยางพารา จำนวน.....บาท
- ทำไร่ จำนวน.....บาท
- ทำไม้ผล จำนวน.....บาท
- เลี้ยงสัตว์ จำนวน.....บาท
- อื่น ๆ ระบุ.....

10.2 รายได้จากนอกภาคการเกษตร

- รับจ้าง จำนวน.....บาท
- ค้าขาย จำนวน.....บาท
- อื่น ๆ (ระบุ).....

11. จำนวนแรงงานในครัวเรือน รวม.....คน

12. หนี้สินของครอบครัวในรอบปี 2546

แหล่งเงินกู้	จำนวนต้นเงินที่กู้ (บาท)
สหกรณ์	
ธนาคาร (ระบุ)	
กลุ่ม/กองทุนต่าง ๆ	
ญาติ - พี่น้อง	
อื่น ๆ ระบุ	

ค. สถานภาพทางสังคม

13. นอกจากท่านเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด แล้ว ท่านยังเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ อีกหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ไม่เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มใด ๆ เลย
- 2. เป็นสมาชิกกลุ่ม ธ.ก.ส.
- 3. เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร,กลุ่มอาชีพ
- 4. อื่นๆ (ระบุ).....

14. ตำแหน่งทางสังคมต่าง ๆ

- 1. สหกรณ์ ตำแหน่ง .....
- 2. ด้านศาสนา ตำแหน่ง .....
- 3. สถาบันการศึกษา ตำแหน่ง .....
- 4. องค์การบริหารส่วนตำบล ตำแหน่ง .....
- 5. อื่น (ระบุ).....

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด จังหวัดชุมพร
ท่านมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด ในด้านต่อไปนี้
ในระดับใด

1 = มีความพึงพอใจน้อยที่สุด 2 = มีความพึงพอใจน้อย 3 = มีความพึงพอใจปานกลาง
4 = มีความพึงพอใจมาก 5 = มีความพึงพอใจมากที่สุด

ลำดับ ที่	การดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด	ระดับความพึงพอใจ					เหตุผล
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
1.	ธุรกิจสินเชื่อ						
	1.1 จำนวนวงเงินกู้ที่สหกรณ์ฯ ให้สมาชิกกู้						
	- เงินกู้ระยะสั้น						
	- เงินกู้ระยะปานกลาง						
	- เงินกู้ระยะยาว						
	1.2 ระยะเวลาการชำระเงินกู้ยืมให้กับ สหกรณ์ตามสัญญา						
	- เงินกู้ระยะสั้น						
	- เงินกู้ระยะปานกลาง						
	- เงินกู้ระยะยาว						
	1.3 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ฯ						
	- จำนวนเงินกู้ตั้งแต่ 1-500,000.-บาท โดยสหกรณ์คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี						
	1.4 การถือหุ้นให้เพิ่มตามส่วนเงินกู้ คือ เงินกู้ จำนวน 1,000.-บาท ให้สมาชิกถือหุ้นเพิ่ม 50.-บาท เพื่อการระดมทุน						
	1.5 ความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณา อนุมัติเงินกู้และการจ่ายเงินกู้ของสหกรณ์ฯ						
	1.6 แจ้งเตือนหนี้สินของสหกรณ์ฯ ก่อนครบ กำหนดสัญญา						
	1.7 การติดตามเร่งรัดหนี้สินของพนักงาน สินเชื่อสหกรณ์ฯ						
	1.8 การให้บริการของพนักงานสินเชื่อสหกรณ์ฯ						

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร

ท่านมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ในด้านต่อไปนี้
ในระดับใด

1 = มีความพึงพอใจน้อยที่สุด 2 = มีความพึงพอใจน้อย 3 = มีความพึงพอใจปานกลาง
4 = มีความพึงพอใจมาก 5 = มีความพึงพอใจมากที่สุด

ลำดับ ที่	การดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด	ระดับความพึงพอใจ					เหตุผล
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
3.	ด้านธุรกิจรวมกันขาย						
	3.1 สหกรณ์ฯ รับซื้อปาล์มจากสมาชิกในราคา ที่ต่ำกว่าท้องตลาด (บางแห่ง) กิโลกรัมละ 0.50 – 0.10 บาท (เนื่องจากเป็นกลยุทธ์ทาง ด้านการตลาด)						
	3.2 การรับซื้อปาล์มของสหกรณ์ฯ โดยเครื่อง ชั่งน้ำหนักของสหกรณ์ฯ ซึ่งมีมาตรฐาน						
	3.3 การกำหนดระยะเวลารับซื้อปาล์ม ตั้งแต่เวลา 07.00 – 19.30 น.						
	3.4 สถานที่รับซื้อผลผลิตปาล์มของสหกรณ์ฯ						
	3.5 พนักงานสหกรณ์ฯ ที่ให้บริการตามจุด รับซื้อปาล์ม (แถมปี)						
	3.6 ค่าใช้จ่ายในการขนส่งปาล์ม จากสหกรณ์ฯ ส่งโรงงาน						
4.	ด้านธุรกิจการรับฝากเงิน						
	4.1 สหกรณ์ฯ จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากให้กับ สมาชิกที่ฝากประเภทออมทรัพย์ในอัตรา ดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี						
	4.2 ความรวดเร็วการรับฝากเงิน และการถอนเงินของสหกรณ์ฯ						
	4.3 ความมั่นคงต่อสถาบันการเงินของสหกรณ์ฯ						
	4.4 การให้บริการของเจ้าหน้าที่การเงินสหกรณ์ฯ						

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร
ท่านมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด ในด้านต่อไปนี้
ในระดับใด
 1 = มีปัญหาน้อยที่สุด   2 = มีปัญหาน้อย   3 = มีปัญหาปานกลาง
 4 = มีปัญหามาก   5 = มีปัญหามากที่สุด

ลำดับ ที่	การดำเนินงานของ สหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด	ระดับปัญหาอุปสรรค					ข้อเสนอ แนะใน การแก้ไข
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
1.	ธุรกิจสินเชื่อ						
	1.1 ความรวดเร็วในการขอกู้เงินและจ่ายเงินกู้ จากสหกรณ์ฯ						
	1.2 การหาหลักค้ำประกันเงินกู้ของสหกรณ์ฯ						
	1.3 การส่งชำระหนี้เงินกู้คืนให้กับสหกรณ์ฯ						
	1.4 อื่น ๆ (ระบุ).....						
2.	ธุรกิจรวมกันซื้อ						
	2.1 ความรวดเร็วในการขายสินค้าของสหกรณ์						
	2.2 จำนวนสินค้าเพียงพอต่อความต้องการของ สมาชิกสหกรณ์ฯ						
	2.3 คุณภาพสินค้าที่นำมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก						
	2.4 ราคาสินค้าที่สหกรณ์ฯ นำมาจำหน่าย เมื่อเปรียบเทียบกับราคาในท้องตลาด						
	2.5 อื่น ๆ (ระบุ).....						
3.	ธุรกิจรวมกันขาย						
	3.1 ความรวดเร็วในการรับซื้อปาล์มของ สหกรณ์ฯ						
	3.2 การตรวจวัดคุณภาพปาล์ม (ความสุก) ที่ส่งโรงงาน						
	3.3 ราคาปาล์มที่สหกรณ์ฯ รับซื้อ						
	3.4 อื่น ๆ (ระบุ)						

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายวรพจน์ วิเศษสิงห์
วัน เดือน ปีเกิด	16 มีนาคม 2513
สถานที่เกิด	อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร
ประวัติการศึกษา	ศ.บ. (เศรษฐศาสตร์การเกษตร) มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2539
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ 5